

Crimes on Gender

Een onderzoek naar het gebruik van gender stereotypen
in de crimeserie *Criminal Minds*

Naam student: Jessica Heijmans
Studentnummer: 387450
E-mailadres: jessicaheijmans@hotmail.com

Begeleider: Jacco van Sterkenburg
Tweede lezer: Tonny Krijnen

Master Media en Cultuur
Erasmus School of History, Culture and Communication
Erasmus Universiteit Rotterdam

Master Thesis
25 september 2014

Voorwoord

Allereerst wil ik mijn begeleider Jacco van Sterkenburg bedanken voor alle beoordelingen en tips om mijn thesis naar een hoger niveau te tillen, en voor het geduld tijdens het afrondingsproces. Tevens wil ik de andere leraren van de master Media en Cultuur bedanken voor de vaardigheden die ik heb geleerd tijdens de studie en heb kunnen inzetten in deze thesis. Daarnaast wil ik de tweede codeur, Jan-Willem Bullée, bedanken voor zijn bijdrage aan de analyse en het perfectioneren van mijn thesis. Ten slotte gaat mijn dank uit naar mijn ouders, zus en broertje die hebben geholpen met het controleren en begrijpelijk maken van de tekst.

Crimes on Gender

ABSTRACT

Ondanks vele veranderingen op het gebied van gender, blijft de benadeling van mensen op basis van, onder andere, hun gender een onderwerp van discussie. Onderzoeken naar gender verschillen in mediateksten tonen aan dat stereotypen in de representatie van gender nog steeds voorkomen. Op het moment dat mensen in aanraking komen met stereotypen, in bijvoorbeeld een televisieprogramma, kunnen bestaande ideeën over gender worden bevestigd en versterkt. Machtsverhoudingen op het gebied van gender kunnen zodoende in stand worden gehouden. Ideeën over gender kunnen echter ook worden uitgedaagd, waardoor machtsverhoudingen kunnen worden veranderd. Deze thesis besteedt aandacht aan de manier waarop gender wordt gerepresenteerd in de crimeserie Criminal Minds. In het onderzoek is gebruik gemaakt van een kwalitatieve inhoudsanalyse van het vierde seizoen van de serie. Binnen deze methode is een thematische analyse ingezet om door middel van codering dominante thema's te kunnen onderscheiden in de beschrijving van mannelijke en vrouwelijke hoofdrolspelers in de serie. In tegenstelling tot eerdere onderzoeken is in dit onderzoek gekozen voor een inductieve aanpak, waardoor thema's direct voortvloeien uit de data en premature conclusies worden voorkomen. Uit de analyse zijn vijf dominante thema's naar voren gekomen, namelijk familie en relaties, functioneren op het werk, hiërarchie, intelligentie en zorgzaamheid. Dit onderzoek vindt aansluiting bij voorgaande onderzoeken naar gender verschillen in crimeseries door de bevinding dat zowel stereotypen als counterstereotypen worden getoond in Criminal Minds. Er zijn namelijk diverse thema's gevonden die eerder zijn verbonden aan gender. Het is gebleken dat met name vrouwelijke personages worden getoond in combinatie met ouderschap en emoties, terwijl mannelijke karakters meer orders geven. Op deze punten worden bestaande discoursen omtrent femininiteit en masculiniteit bevestigd. Echter, er zijn ook verschillen met voorgaande onderzoeken gevonden met betrekking tot de thema's. In de analyse komt dit vooral naar voren op het gebied van zorgzaamheid dat in Criminal Minds veelal aan masculiniteit wordt gekoppeld. Tevens heeft dit onderzoek een nieuw thema opgeleverd, functioneren op het werk, waaruit is gebleken dat de mannelijke en vrouwelijke karakters op eenzelfde manier worden gepresenteerd op het gebied van prioriteiten. Er worden in Criminal Minds zowel mannelijke als vrouwelijke eigenschappen ingezet om misdaden op te kunnen lossen. De serie als geheel daagt op deze manier de bestaande gender discoursen in de maatschappij op diverse manieren uit.

KEYWORDS: Gender, Stereotypen, Criminal Minds, Crimeserie, Kwalitatieve inhoudsanalyse, Thematische analyse, Femininiteit, Masculiniteit

Inhoudsopgave

Voorwoord

Abstract en keywords

1. Inleiding	5
2. Theoretisch kader	10
2.1 Gender	12
2.2 Femininiteit en masculiniteit	13
2.3 Representatie van gender op televisie	17
2.4 Representatie van vrouwen	18
2.5 Representatie van mannen.....	21
2.6 Gender en crimeseries	22
3. Methode en verantwoording.....	27
3.1 Dataverzameling	28
3.2 Het Behavioral Analysis Unit team.....	31
3.3 Data-analyse.....	32
4. Resultaten.....	35
4.1 Familie en relaties	36
4.2 Functioneren op het werk.....	39
4.3 Hiërarchie	43
4.4 Intelligentie	46
4.5 Zorgzaamheid.....	49
5. Conclusie en Discussie.....	51
5.1 Bevestiging van gender discoursen	51
5.2 Uitdaging van gender discoursen	54
5.3 Conclusie.....	55
5.4 Beperkingen en vervolgonderzoek.....	57
Literatuurlijst.....	61

1. Inleiding

“*Criminal Minds*’ actresses turn down offer for season 9, seek gender parity” (Roman, 2013).

In mei van 2013 werd op diverse nieuwssites gemeld dat gedurende de besprekingen over contractverleningen voor de populaire serie *Criminal Minds* twee actrices, A.J. Cook en Kirsten Vangsness, het salarisbod van CBS en producent ABC Studios weigerden. In de nieuwsberichten werd aangegeven dat Cook en Vangsness samen onderhandelden en besloten om stelling te nemen tegen de behandeling van vrouwelijke castleden van de show, omdat zij consistent minder dan de helft van de salarissen van hun mannelijke tegenspelers hadden ontvangen. Dit is niet de eerste keer dat de serie in opspraak is geraakt met betrekking tot de vrouwelijke castleden. In 2010 werd A.J. Cook gereduceerd tot gastspeler en werd een ander vrouwelijk castlid, Paget Brewster, wegbezuinigd (Reiher, 2013). Dit zorgde ervoor dat Vangsness het enige vaste vrouwelijke personage in de show was. Mede dankzij de woede van de fans, werden zowel Brewster als Cook teruggehaald voor volle seizoenen (Brydum, 2013).

Ondanks het feit dat er veel veranderd is op het gebied van gender, blijft de benadeling van mensen op basis van, onder andere, hun gender een onderwerp van discussie (Hermes, 2007). Ongelijkheid in salarissen tussen mannen en vrouwen is een van de onderwerpen die vaak terugkomen in discussies over gender. Een ander belangrijk onderwerp is de representatie van gender in media. Onderzoeken naar gender en media laten zien dat er langzaam een verhoging te zien is in het aantal vrouwen op televisie, ook in het crimegenre (Gauntlett, 2002; Cavender & Deutsch, 2007). Toch blijft het aantal vrouwen, namelijk 40 procent van het totaal aantal karakters, lager dan het aantal mannen op televisie (Lauzen, 2011). *Criminal Minds* zou hier als voorbeeld kunnen dienen, het team bestaat namelijk uit vier mannen en drie vrouwen. Zowel op het scherm als in de productie is er een ondervertegenwoordiging van vrouwen, wat leidt tot een gelimiteerde hoeveelheid aan vrouwelijke (voorbeeld)rollen (Gill, 2007). Dit betekent dat bepaald, veelal stereotypisch, gedrag vaak wordt herhaald op televisie, en zodoende wordt aangemoedigd. Alternatieven worden daarentegen nauwelijks geboden, waardoor vrouwen zich met een beperkt aantal representaties kunnen identificeren.

Een meer evenredige verdeling tussen vrouwen en mannen in een serie, geeft bovendien weinig informatie over de manier waarop vrouwelijkheid en mannelijkheid wordt gerepresenteerd. Ongeacht de vele sociale veranderingen op het gebied van gender,

is er sprake van een structureel verschil tussen femininiteit en masculiniteit in mediarepresentaties (Hermes, 2007). Deze verschillen hangen veelal samen met diverse stereotypen en rollen die worden verbonden aan een gender. *Criminal Minds* acteur Shemar Moore onthulde onlangs dat hij de schrijvers “smeekte” om hem niet een stereotype “tough guy” te maken vanwege zijn gespierde lichaam. Moore stelt dat hij zijn karakter niet eenzijdig wilde afbeelden, maar naast de actie ook kwetsbaarheden en zwaktes wilde tonen (Independent Woman, 2013).

In deze thesis zal worden gekeken naar de representatie van gender in de crimeserie *Criminal Minds*. Onderzoek naar series is maatschappelijk relevant omdat geproduceerde mediateksten ingebed zijn in bestaande ideeën over gender in de samenleving. Hermes (2007) stelt dat gender vooralsnog complexe regels met zich meebrengt, waarbij veel culturele kennis nodig is om aan te kunnen voldoen. Dit kan bijvoorbeeld betrekking hebben op het gedrag of de manier van kleden. Media kunnen hierin een richting geven, ze leren ons impliciet zowel over gepast gedrag voor een man of vrouw, als over hoe men zich hiertegen kan verzetten.

De impliciete boodschap die wordt gegeven is deel van een breder systeem van discoursen die nadelig kunnen zijn voor een groot deel van de populatie (Hermes, 2007). Media laten op deze manier zien wie de macht hebben en wie niet (Kellner, 2003). Culturele teksten zijn belangrijk voor analyse omdat ze betrokken zijn bij het produceren en in stand houden, maar ook het uitdagen van dominante betekenissen over gender. Mediateksten kunnen worden gezien als centrale plekken waarin onderhandelingen over gender plaatsvinden (Hesse-Biber & Leavy, 2007).

Onderzoekers uit de hoek van *cultural studies*, betogen dat kijkers meerdere interpretaties kunnen geven aan mediateksten (Hall, 1997). Hoewel diverse interpretaties mogelijk zijn, kan een constante herhaling van ideeën over gender bepaalde distincties tussen mannen en vrouwen naturaliseren (Kennedy, 2007). Omdat de boodschap in een mediatekst deel is van een breder systeem van circulerende discoursen, wordt de accuraatheid hiervan niet altijd bevraagd. Op het moment dat mensen in aanraking komen met stereotypen in televisieprogramma's, kunnen bestaande ideeën over gender worden bevestigd of versterkt, waardoor machtsverhoudingen op het gebied van gender in stand worden gehouden. Tegelijkertijd kunnen stereotypen ideeën veranderen en zodoende machtsverhoudingen afzwakken. Het is om deze reden belangrijk om stereotypen in televisieprogramma's te identificeren. Een kwalitatieve inhoudsanalyse is een methode om

deze stereotypen boven tafel te kunnen halen. In dit onderzoek zal deze methode worden ingezet om gender stereotypen in *Criminal Minds* te benoemen.

Het crimegenre is een interessant onderzoeksgebied, omdat het als een van de meest masculiene genres kan worden gezien. De focus ligt namelijk op het werk, wat veelal als een mannelijk domein wordt beschouwd (MacKinnon, 2003). Het crimegenre is bekritiseerd door feministische media onderzoekers vanwege de masculiniteit van het genre in zijn traditionele vorm. Hiermee wordt bedoeld dat crimeseries veelal mannelijke hoofdrolspelers in de rol van criminelen en politieagenten tonen, terwijl de rollen van handlangers en slachtoffers met name door vrouwen worden bekleed. De misdaden worden eveneens opgelost met behulp van traditioneel mannelijke eigenschappen, zoals kracht, moed en geweld (Casey, Calvert, French & Lewis, 2008).

Er zijn daartegenover ook series geïdentificeerd die tegen de ideologie van masculiene sociale autoriteit en de marginalisatie van vrouwen in het crimegenre ingaan. *Cagney and Lacey* (1981-1988), *Charlie's Angels* (1976-1981) en *Prime Suspect* (1990-2006) dienen als voorbeelden (Casey, Calvert, French & Lewis, 2008; Hermes, 2007). Tevens is door onderzoekers gewezen op de aanwezigheid van traditioneel vrouwelijke kenmerken in het crimegenre, zoals de aandacht voor persoonlijke levens van politieagenten (Cavender & Deutsch, 2006) en het aannemen van soap opera karakteristieken. Soap opera wordt veelal als een feminien genre gezien en bevat sterke vrouwelijke karakters en gevoelige mannelijke karakters (Casey, Calvert, French & Lewis, 2008).

Er zijn diverse onderzoeken uitgevoerd die zich richten op gender verschillen in het crimegenre. King (2008) heeft een inhoudsanalyse uitgevoerd van 291 politiefilms. Hij geeft aan dat in deze films diverse gender patronen nog steeds in stand worden gehouden, wat bijvoorbeeld te zien is aan het feit dat vrouwen minder vaak geweld gebruiken en minder zaken toegewezen krijgen. Tevens worden zij vaker gepresenteerd als zogenaamde beginnelingen. Het onderzoek van King (2008) richt zich echter exclusief op gender representatie in films.

Cavender & Deutsch (2007) hebben onderzoek gedaan naar de crimeserie *CSI: Crime Scene Investigation*. Zij betogen dat er zowel verschillen als overeenkomsten tussen mannen en vrouwen voorkomen in de serie. De mannelijke en vrouwelijke teamleden hebben ongeveer dezelfde taken en vaardigheden. Mannelijke karakters hebben echter veelal leidinggevende rollen en het beeld van de man als held wordt bekrachtigd. De focus van Cavender & Deutsch (2007) ligt echter niet op gender. Centraal in hun onderzoek staat

forensisch realisme, wetenschap en de morele autoriteit van politie. Onderzoek van DeTardo-Bora (2009) richt zich wel expliciet op gender verschillen in crimeseries. Haar analyse toont aan dat vrouwen op diverse manieren traditioneel worden afgebeeld, namelijk als jong, blank, seksueel aantrekkelijk, zorgzaam en ondergeschikt aan de man. Tegelijkertijd betoogt zij dat mannen en vrouwen op verschillende manieren als gelijken worden gepresenteerd, bijvoorbeeld op het gebied van assertiviteit en zelfvertrouwen.

Dit onderzoek onderscheidt zich op diverse manieren van voorgaande onderzoeken. Allereerst is de methode van het huidige onderzoek uitsluitend kwalitatief. Het onderzoek richt zich niet op het kwantificeren van gender verschillen, wat in de onderzoeken van King (2008) en DeTardo-Bora (2009) centraal staat. In het onderzoek van Cavender & Deutsch (2007) wordt daarentegen een kwalitatieve inhoudsanalyse gebruikt, maar binnen dit onderzoek is gender niet het belangrijkste onderwerp. De onderzoeken van Cavender & Deutsch (2007), King (2008) en DeTardo-Bora (2009) hebben raakvlakken met het huidige onderzoek door de aandacht voor gender verschillen in het crimegenre. In tegenstelling tot deze onderzoeken ligt de focus ditmaal enkel op de gesproken tekst van personages in *Criminal Minds*. Deze gesproken taal kan worden gezien als een systeem waardoor representaties worden gemaakt. Er worden door middel van taal betekenissen geproduceerd en uitgewisseld (Hall, 1997; Milestone & Meyer, 2012). Door onderzoek te doen naar taal kan er worden onderzocht welke betekenissen er worden gegeven aan gender in de maatschappij.

Het onderzoek waar het in deze thesis om draait verschilt op een tweede punt van de voorgaande onderzoeken met betrekking tot methodologie. In dit onderzoek zal een inductieve thematische analyse worden uitgevoerd. Door het proces van onder andere patronen herkennen, thema's definiëren, constant data te vergelijken met codes en categorieën, wordt door de onderzoeker een analyse van de serie uitgevoerd gebaseerd op de data. Deze bottom-up methode zorgt ervoor dat de onderzoeker dichtbij de data blijft, waardoor het risico van premature conclusies voorkomen wordt. Deze methode kan bovendien thema's opleveren die niet zijn ontdekt in voorgaande onderzoeken, waardoor het huidige onderzoek kan bijdragen aan de ontwikkeling van bestaande theorieën over gender representatie in mediateksten.

Het gebruik van een inductieve thematische analyse is toepasselijk voor het huidige onderzoek, omdat gender verschillen in de maatschappij als natuurlijk worden gepresenteerd. Dit betekent dat ook de onderzoeker constructies van gender in zijn of haar hoofd heeft die bepaalde vooroordelen met zich meebrengen. De mogelijke impact van

deze vooroordelen op de analyse kan worden verminderd door te werken vanuit de data en de constante terugkoppeling tussen de data en thema's. In de onderzoeken van Cavender & Deutsch (2007), King (2008) en DeTardo-Bora (2009) is gekozen voor een deductieve aanpak met vastgestelde thema's. Het gebruik van een voorgedefinieerd framework limiteert de interpretatie van data, en dit kan leiden tot een tunnelvisie waarbij diverse belangrijke thema's over het hoofd worden gezien.

De vraag die centraal staat binnen dit onderzoek is: *Hoe wordt gender gerepresenteerd in de crimeserie Criminal Minds?* Om deze vraag te kunnen beantwoorden, worden de volgende twee deelvragen gesteld:

1. Welke dominante thema's kunnen worden onderscheiden in de beschrijving van de mannelijke en vrouwelijke hoofdrolspelers binnen de serie?
2. Hoe hangen de thema's samen met constructies van mannelijkheid en vrouwelijkheid in de maatschappij?

Er zal allereerst een theoretisch kader volgen waarin het *cultural studies* perspectief wordt toegelicht. Diverse kernconcepten, zoals gender, femininiteit en masculiniteit, zullen worden besproken. Tevens wordt een overzicht gegeven van voorgaande onderzoeken naar gender representaties op televisie, en in crimeseries in het specifiek. De onderzoeksvragen zullen worden beantwoord aan de hand van een inductieve thematische analyse van 26 afleveringen van het vierde seizoen van *Criminal Minds*. In het methodehoofdstuk zal de thematische analyse worden uitgelegd en de verschillende stappen in het onderzoek worden besproken. Tevens zal een korte beschrijving van *Criminal Minds* en de personages worden gegeven om de lezer van context te voorzien. In de resultaten worden de thema's die gevormd zijn aan de hand van de analyse van de afleveringen besproken. In het laatste hoofdstuk, conclusie en discussie, zullen de onderzoeksvragen worden beantwoord. De thema's worden in dit gedeelte gerelateerd aan voorgaande onderzoeken en (traditionele) definities van vrouwelijkheid en mannelijkheid. Ten slotte zullen beperkingen van het onderzoek worden genoemd en aanbevelingen worden gedaan voor vervolgonderzoek.

2. Theoretisch kader

In dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van een *cultural studies* perspectief. Dit betekent dat er vanuit wordt gegaan dat televisieseries, en media in het algemeen, deel zijn van populaire cultuur, waarin discoursen over gender continue geconstrueerd en gereconstrueerd worden (Van Sterkenburg, Knoppers & de Leeuw, 2010). Socioloog en cultureel theoreticus Stuart Hall, wiens werk centraal staat in de ontwikkeling van *cultural studies*, definieert discoursen als: “ways of referring to or constructing knowledge about a particular topic of practice” (Hall, 1997, p. 6). Deze discoursen bepalen onder andere wat wel en niet gepast is om te zeggen met betrekking tot een specifiek onderwerp (Milestone & Meyer, 2012). Een onderwerp krijgt pas betekenis op het moment dat er over wordt geschreven of gepraat, of wanneer het in beeld wordt gebracht.

Bij een onderzoek naar betekenissen in een serie, is het van belang te kijken naar representatie in de mediatekst. Representatie kan worden gedefinieerd als: “using language to say something meaningful about, or to represent, the world meaningfully, to other people” (Hall, 1997, p.15). In media zijn zowel beelden als gesproken en geschreven taal de belangrijkste systemen waardoor representaties gemaakt worden. Taal en beelden worden gebruikt om iets of iemand te beschrijven of uit te beelden. Het kan worden gezien als de vervanging van een persoon of object (Webb, 2009). Representatie is belangrijk in de context van gender discoursen, omdat het actief betekenissen creëert, bijvoorbeeld door de woorden die worden gekozen om mannen en vrouwen te beschrijven. Media zijn plaatsen waarin betekenissen worden geproduceerd door representatie, en deze betekenissen worden uitgewisseld met het publiek (Hall, 1997, p.15; Milestone & Meyer, 2012).

Onderzoekers verbonden aan *cultural studies* bestuderen hoe betekenissen gecreëerd en verspreid worden om de interesses van machtige sociale actoren te dienen en uit te dagen (Dutta, 2008). Discourse kan worden gerelateerd aan macht omdat het de capaciteit heeft om geconstrueerde kennis als natuurlijke realiteit te laten gelden, namelijk op het moment dat zij algemeen geaccepteerd wordt (Milestone en Meyer, 2012). Machtsrelaties en discoursen zijn termen die nauw zijn verbonden aan ideologie. Hall definieert ideologie als “those images, concepts and premises which provide the frameworks through which we represent, interpret, understand, and “make sense” of some aspect of social existence” (Hall, 2003, p.89). Neo-marxist Gramsci stelt dat ideologie gebruikt kan worden om overeenkomsten te bereiken over machtsstructuren binnen een

maatschappij door middel van concessies en compromissen. Het concept hegemonie van Gramsci betreft de situatie waarin een bepaalde ideologie breed geaccepteerd wordt. Het gaat hier om het bestaan van dominantie over een sociale groep door een andere groep (Lull, 2003). Echter, er zijn alternatieve ideologieën binnen een maatschappij, waardoor het altijd een strijd is om de dominantie te behouden. Hegemonische ideologieën kunnen worden aangepast of vervangen om de hegemonische status te behouden (Milestone & Meyer, 2012)

Mediarepresentaties kunnen ongelijkheden reproduceren teneinde ze in stand te houden. Er kan dan gesteld worden dat hetgeen dat wordt uitgebeeld op televisie sterk samenhangt met bestaande machtsrelaties in de maatschappij. Eigenaren en managers van media-industrieën kunnen door hun positie makkelijker content en ideeën (re)produceren die hun belangen dienen dan mensen uit andere sociale groepen (Dines & Lumez, 2003). Zij hebben in deze positie de macht om gender discoursen te verspreiden, onder andere door financiële middelen.

In de beginjaren van televisie werd de industrie gedomineerd door mannen. In tegenstelling tot het aantal vrouwelijke crewleden bij de productie van populaire films (Lauzen, 2014), kan binnen prime-time televisieshows tegenwoordig een stapsgewijze groei in het aantal vrouwen met belangrijke rollen achter de schermen worden waargenomen. In de periode 1997-2012 vond een stijging van zeven procent plaats in het aantal vrouwelijke *creators*, regisseurs, schrijvers, producenten, redacteuren en fotografieredacteuren (Lauzen, 2013). *Criminal Minds* wordt over het algemeen geregisseerd door mannen, maar het aandeel vrouwelijke en mannelijke schrijvers is redelijk gelijk (The Internet Movie Database, n.d.). Bovendien heeft de serie diverse belangrijke vrouwelijke producenten in dienst, waaronder Gigi Coello-Bannon en Erica Messer. Messer is eveneens producent geweest van de televisieseries *Alias* en *Charmed*, waarin vrouwen de hoofdrollen vervullen (IMDB, n.d.). Tegenwoordig zijn er dus meer carrièremogelijkheden in de televisie-industrie voor vrouwen, maar we kunnen nog steeds niet spreken over gelijkheid.

Het is echter de vraag of er een relatie is tussen het aantal mannen en vrouwen achter de schermen en de inhoud van een televisieprogramma. Onderzoek toont aan dat programma's met ten minste één vrouwelijke *creator* of schrijver, een groter aantal vrouwelijke karakters bevatten dan programma's zonder vrouwelijke *creators* en schrijvers (Lautzen, 2011). Er wordt eveneens gesteld dat vrouwelijke karakters in programma's met vrouwelijke *executive producers* vaker spreken, het laatste woord hebben en anderen vaker

onderbreken (Lauzen & Dozier, 1999a). Bovendien is het binnen programma's met één of meer vrouwelijke *creator(s)* of schrijver(s) waarschijnlijker dat zowel mannelijke als vrouwelijke karakters inter-persoonlijke rollen bekleden. Programma's met mannelijke *creators* en schrijvers tonen daarentegen vaker vrouwelijke en mannelijke karakters in werkrollen (Lauzen, 2008).

Er kunnen vooralsnog geen definitieve uitspraken worden gedaan over de impact van vrouwen en mannen in de media-industrie op de content van televisieprogramma's. Er kan echter wel worden gesteld dat vrouwen te maken hebben met institutionele en culturele obstakels, waardoor de macht binnen de media-industrie bij mannen blijft (Casey et al., 2008). Dit betekent dat vrouwelijke perspectieven gelimiteerd zijn en er een gebrek aan stemmen van vrouwen is.

Binnen *cultural studies* wordt het publiek als actief gezien en wordt er betoogd dat betekenissen niet zonder meer worden overgenomen door de kijkers van een televisieshow. Dit betekent dat hoewel dominante ideeën worden geëncodeerd in mediateksten, er geen aannames kunnen worden gemaakt over hoe consumenten de mediateksten decoderen, oftewel hoe zij betekenissen construeren vanuit een mediatekst (Kellner, 2003). Hall (1997) betoogt dat er meerdere betekenissen in één televisietekst bestaan en dat de interpretaties van het publiek afhangen van de context waarin zij de content bekijken en sociale karakteristieken, zoals gender, leeftijd en ras. Hij stelt dat kijkers de geprefereerde betekenissen door de producenten kunnen overnemen, een onderhandeling kunnen aangaan met de betekenissen of de tekst in zijn geheel kunnen verwerpen.

Het concept van het actieve publiek neemt niet weg dat bepaalde betekenissen door middel van constante repetitie genaturaliseerd kunnen worden en onzichtbaar kunnen zijn voor de kijker. Deze ideeën zijn veelal breed gedistribueerd in een bepaalde cultuur waardoor zij niet geconstrueerd lijken te zijn, maar als een natuurlijk gegeven worden gepresenteerd (Hall, 1999). Het gevaar hierbij is de verbloeming van hiërarchieën, waardoor de potentie om kritiek te leveren en (sociale) verandering te bewerkstelligen weg wordt genomen. De genaturaliseerde discoursen kunnen mensen aanmoedigen om sociale relaties te begrijpen op een manier die gender ongelijkheden (re)produceren (Hartley, 2002). Stereotypen kunnen op deze manier een impact hebben op de instandhouding van machtsrelaties en dominante ideologieën.

2.1 Gender

Gender is een begrip dat veelal samengaat met ongelijkheden, stereotypen en

machtsrelaties. In dit onderzoek wordt gender gebruikt als een sociale constructie in plaats van als biologische categorie. Dit betekent een reductie van de verklarende rol van biologie, en een concentratie op de sociale, economische en politieke krachten die het concept gender (her)vormen door tijd en plaats heen (Dines & Lumez, 2003). In het biologisch determinisme wordt er vanuit gegaan dat we worden geboren als man of vrouw, culturele theorieën betogen daarentegen dat een mens geconstrueerd wordt als mannelijk of vrouwelijk (Van Damme, 2010). Butler (1990) stelt dat sekse en gender onafhankelijk van elkaar kunnen zijn. Dit wil zeggen dat je geen man hoeft te zijn om masculiene eigenschappen te vertonen.

Er zal in deze studie een non-essentialistische kijk op gender worden aangehouden, waarin wordt aangenomen dat gender wordt gecreëerd door de maatschappij. Gender is dynamisch, multidimensioneel en onstabiel (Dines & Lumez, 2003); eigenschappen die worden geassocieerd met het vrouwelijke of mannelijke veranderen (langzaam) door tijd en plaats heen. Het is niet natuurlijk dat bepaalde eigenschappen en attributen worden verbonden aan de man of vrouw, maar een kwestie van conventie. Praktijken en karakteristieken worden door de tijd heen gelabeld als feminien of masculien (Milestone & Meyer, 2012, p. 12-13). Het construeren van gender gebeurt met name onbewust en routineus in alledaagse activiteiten, waardoor het aan de orde stellen van deze “vanzelfsprekendheden” lastig is. Gender identiteiten komen performatief tot stand, wat betekent dat ze geconstrueerd worden in en door ons handelen, wat we dagelijks opnieuw herhalen (Butler, 2006).

2.2 Femininiteit en masculiniteit

Er wordt veelal verondersteld dat mannen en vrouwen verschillende eigenschappen bezitten. Het gaat hierbij om sekseneutrale fenomenen die ‘gegendered’ zijn, wat betekent dat ze worden gekarakteriseerd als mannelijk of vrouwelijk. Deze eigenschappen zijn veelal binaire opposities en verhouden zich op hiërarchische wijze tot elkaar. Voorbeelden van eigenschappen die zijn gekoppeld aan mannelijkheid zijn actief, rationeel en verantwoordelijk. Vrouwelijkheid wordt daarentegen verbonden aan passief, irrationeel en onverantwoordelijk (Van der Tuin, 2007). Er wordt vaak aangenomen dat er één set met eigenschappen bestaat die mannen karakteriseren en dus masculiniteit definieert en één set met eigenschappen die vrouwen kenmerken en femininiteit definieert (Connell, 1987).

Volgens Connell (1987) moeten we spreken over meerdere masculiniteiten en femininiteiten in de maatschappij. Zij noemt de volgende masculiniteiten: *hegemony*,

complicity, *subordination* en *marginalization* (Connell, 2005). Gender ideologie zorgt er echter voor dat maar één type masculiniteit en feminiteit benadrukt wordt, de traditionele, die hegemonisch is (Milestone & Meyer, 2012). Deze vorm van masculiniteit is dominant over de andere vormen en wordt cultureel het meest gewaardeerd en geïdealiseerd.

Hegemonische masculiniteit wordt gedefinieerd als het patroon van gender praktijken die ervoor zorgen dat mannen de dominante positie in de maatschappij behouden (Connell, 2005; Connell & Messerschmidt, 2005). Binnen deze vorm staat de blanke, fysiek sterke, heteroseksuele en emotie onderdrukkende man centraal. Hegemonische masculiniteit representeert mannen als actief, agressief, ambitieus, competitief, efficiënt, intelligent, machtig, rationeel en sterk (Milestone & Meyer, 2012). Werk en seks staan centraal in het leven van deze man.

De tweede vorm, *complicit masculinity*, heeft betrekking op mannen die de voordelen van de dominantie over vrouwen ontvangen, maar niet de extremen van hegemonische masculiniteit uitvoeren. Zij doen echter weinig om de bestaande gender orde uit te dagen (Connell, 2005; Meyer, 2007). Connell (2005) stelt dat het huwelijk, ouderschap en het leven in een gemeenschap vaak compromissen vereist in plaats van dominantie of autoriteit. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat mannen behulpzaam zijn en geweldloos met vrouwen omgaan. De derde vorm, *marginalized masculinity*, verwijst naar mannen die geen toegang hebben tot de hegemonische masculiniteit vanwege zekere karakteristieken. Het heeft betrekking op de interactie tussen gender en karakteristieken als klasse en ras (Connell, 2005). Ook mannen met een handicap kunnen binnen deze categorie worden geschaard. Deze mannen kunnen echter wel eigenschappen bezitten die worden geassocieerd met hegemonische masculiniteit. Bovendien kunnen zij een voorbeeld zijn voor hegemonische masculiniteit, zoals bekende zwarte sporters, maar dit betekent niet dat sociale autoriteit wordt gegeven aan deze groep in het algemeen (Connell, 2005). Aan de onderkant van de hiërarchie bevindt zich de vorm *subordinate masculinity*. Mannen die binnen deze categorie vallen bezitten eigenschappen die tegenovergesteld zijn aan eigenschappen die worden gewaardeerd binnen de hegemonische masculiniteit, zoals fysieke zwakte en het tonen van emoties. Deze groep omvat onder andere homoseksuelen en “vrouwelijke” mannen (Meyer, 2007).

De vrouwelijke tegenhanger van hegemonische masculiniteit wordt *emphasized femininity* genoemd (Connell, 1987). *Emphasized femininity* wordt gedefinieerd door aanvaarding van de ondergeschiktheid aan mannen en het vervullen van de wensen en verlangens van mannen (Connell, 1987). Connell gebruikt de term “emphasized” in plaats

van hegemonisch, omdat er geen femininiteit is die eenzelfde positie heeft onder vrouwen als hegemonische masculiniteit onder mannen (Connell, 1987). *Emphasized* femininiteit oefent namelijk niet op eenzelfde manier macht uit, aangezien veelal mannen machtsposities bezitten. Tevens worden andere vormen van femininiteit niet op dezelfde manier onderdrukt als alternatieve masculiniteiten, zoals de homoseksuele masculiniteit (Milestone & Meyer, 2012). Alle vormen van femininiteit worden volgens Connell (1987) geconstrueerd in de context van ondergeschiktheid van vrouwen aan mannen.

Hegemonische masculiniteit en *emphasized* femininiteit hebben alleen betekenis in relatie tot elkaar (Messerschmidt, 2011). *Emphasized* femininiteit illustreert dat niet alleen masculiniteiten de bestaande gender orde proberen te behouden. Deze vorm moedigt vrouwen namelijk aan om sociale rollen te vervullen die veelal ondergewaardeerd en onderbetaald zijn, waardoor zij afhankelijk worden van mannen (Milestone & Meyer, 2012). Vrouwen die binnen deze categorie vallen worden gepresenteerd als emotioneel, fragiel, irrationeel, verlegen, vriendelijk, zorgzaam en zwak. In het leven van deze vrouw staat liefde en het huis centraal (Milestone & Meyer, 2012). Echter, net als bij masculiniteit, is *emphasized* femininiteit geografisch en historisch mobiel, wat wil zeggen dat gewenste karakteristieken veranderen door de tijd heen en verschillen per plaats (Charlebois, 2011, p. 26). Deze vorm van femininiteit is een cultureel ideaal, en niet iedereen kan (en wil) hier aan voldoen. Een voorbeeld hiervan is het ideaalbeeld van de jonge en slanke vrouw.

Hoewel Connell andere femininiteiten niet van een label voorziet, wijst zij er op dat andere femininiteiten mogelijk zijn voor vrouwen die zich niet willen onderwerpen aan de man. *Emphasized* femininiteit wordt gedefinieerd door gehoorzaamheid, maar andere categorieën worden gedefinieerd door strategieën van weerstand of ongehoorzaamheid. Weer andere femininiteiten worden gedefinieerd door een (strategische) combinatie van volgzzaamheid, weerstand en samenwerking (Connell, 1987). Voorbeelden van deze alternatieve femininiteiten zijn lesbiennes, masculiene vrouwen en zogenaamde “nerds” (Charlebois, 2011). Schippers (2007) is van mening dat, ondanks pogingen om vrouwelijke masculiniteiten en hegemonische en ondergeschikte femininiteiten te theoretiseren, het concept feminiteit te weinig theoretische aandacht heeft gekregen.

Messerschmidt (2011) heeft het model van Connell aangevuld met drie andere vormen van femininiteit. *Dominant femininity* verschilt van *emphasized* femininiteit doordat het niet altijd in verband staat met hegemonische masculiniteit, maar verwijst naar de machtigste en meeste verspreide vorm van femininiteit, ofwel de meest gebruikelijke

en gevierde femininiteit. Dit betekent dat, in tegenstelling tot *emphasized* femininiteit, de hiërarchische relatie tussen mannen en vrouwen binnen deze femininiteit niet altijd wordt gerechtvaardigd of bekrachtigd. *Emphasized* femininiteit kan volgens Messerschmidt (2011) de dominante femininiteit zijn. Dominante femininiteiten worden daarentegen nooit benadrukt als zij de ongelijke relatie tussen mannen en vrouwen niet ondersteunen (Messerschmidt, 2011). De betekenis van deze vorm van femininiteit wordt verkregen in relatie tot *emphasized*, *subordinate* en *oppositional* femininiteiten.

Subordinate femininity verwijst, net als bij de *subordinate* en *marginalized* masculiniteit, naar femininiteiten die afwijken van *emphasized* en dominante femininiteiten, door karakteristieken als ras, klasse, leeftijd, seksualiteit en gedrag. Het gaat hier om niet hegemoniale eigenschappen, zoals zwarte huidskleur, homoseksualiteit, lage opleiding en behorend tot de lagere klasse (Messerschmidt, 2011).

Oppositional femininities zijn vormen van femininiteit die afwijken van de dominante norm en deze ook tegengaan (Charlebois, 2012). *Subordinate* femininiteiten zijn veelal tegelijkertijd ook *oppositional*, omdat de bewuste en onbewuste praktijken die zij uitvoeren tegen het dominante gender discourse van *emphasized* femininiteit en hegemonische masculiniteit ingaan (Messerschmidt, 2011). Dit kan bijvoorbeeld geïllustreerd worden door het hebben van (seksuele) verlangens voor vrouwen of het uitoefenen van heteroseksuele promiscuïteit. Ook dominante femininiteiten kunnen oppositioneel zijn, dit is bijvoorbeeld het geval bij vrouwen met atletische en fysiek sterke lichamen. De hegemonische masculiniteit wordt op deze manier niet gecomplementeerd door het uitdragen van zogenaamde mannelijke praktijken.

Gender is in de meeste maatschappijen gerangschikt volgens prestige en macht. Veelal is er sprake van “gegenderde” machtsrelaties, waarbij gender ideologieën bijdragen aan het behoud van gender hiërarchie. Echter, zoals eerder gesteld, behouden niet alleen masculiniteiten de gender orde, ook *emphasized* femininiteit moedigt vrouwen aan om bepaalde rollen aan te nemen die worden ondergewaardeerd in de maatschappij. Tevens zijn het niet enkel vrouwen die worden benadeeld. Andere masculiniteiten, zoals de homoseksuele masculiniteit, zijn ook ondergeschikt aan de hegemonische masculiniteit (Milestone & Meyer, 2012). Hermes (2007) stelt dat niet alleen gender, maar ook andere sociale karakteristieken een rol spelen bij de benadeling van mensen. Diegenen die afwijken van de blanke, heteroseksuele, mannelijke norm, kunnen worden buitengesloten (Hermes, 2007).

In de media bestaan constructies van femininiteit en masculiniteit die deel zijn van een dominante ideologie. Deze ideologie beschrijft wat “passend” gedrag is voor mannen en vrouwen. Media zijn effectief in het uitdragen van het dominante discours en in het verhullen hiervan door het idee te creëren dat het *common sense* is. Gecreëerde normen en standaarden met betrekking tot gender worden gepresenteerd als natuurlijk en normaal. Echter, betekenissen worden voortdurend uitgedaagd en femininiteiten en masculiniteiten zijn constructen die constant in beweging zijn (Milestone & Meyer, 2012). Net als andere ideologieën construeren gender ideologieën, zoals hegemonische masculiniteit en *emphasized* femininiteit, bepaalde eigenschappen en praktijken als natuurlijk voor mannen en vrouwen (Milestone & Meyer, 2012).

2.3 Representatie van gender op televisie

Vanuit cultural en feministische studies is veel onderzoek gedaan naar de manier waarop media gender construeren (Hermes, 2007). Beginnend onderzoek naar gender en televisie ging samen met de tweede feministische golf in de jaren '70, en richtte zich op representaties van femininiteit. In de eerste en tweede feministische golven stond een juiste representatie van vrouwen in de openbare sfeer en in kunst en cultuur centraal. Met het begrip representatie werd enerzijds verwezen naar vertegenwoordiging: het aanwezig stellen van vrouwen in publieke organen en in de historiografie. Anderzijds werd verwezen naar representatie op symbolisch niveau, zoals in populaire cultuur (Buikema, 2007).

Meerdere kritieken werden gegeven op onderzoeken vanuit het feminisme. Allereerst zouden de vrouwelijke televisiekarakters uit hun context zijn gehaald. Er werd niet naar het gehele narratief gekeken, maar enkel gefocust op specifieke dimensies van karakters, zoals werkkrollen en eigenschappen (D'Acci, 2004). Ten tweede werd betoogd dat ook het feminisme andere groepen zou buitensluiten. Het feminisme was initieel bedoeld om ongelijkheden tussen mannen en vrouwen weg te nemen en richtte zich dus enkel op de representatie van vrouwen op televisie (D'Acci, 2004). Op televisie werd met name de blanke, heteroseksuele, jonge en moederlijke vrouw uit de middenklasse afgebeeld. Vrouwen die hiervan afweken werden in mindere mate getoond. Al in de eerste feministische golf stelde Sojourner Truth de vraag: “and ain't I a woman?” als reactie op het feit dat het kiesrecht enkel gold voor blanke vrouwen (Wekker, 2007). Zij geeft hiermee aan dat ook binnen het concept vrouw klassen bestaan en groepen worden buitengesloten. Gender moet dus in relatie tot andere categorieën worden gezien. Kimberlé Crenshaw gebruikte hiervoor de term ‘intersectionaliteit’. Diverse assen van

betekenisgeving, zoals gender, leeftijd, ras/etniciteit, seksualiteit en klasse construeren elkaar en zijn tegelijkertijd werkzaam (Wekker, 2007).

Ten slotte werd gender studies tot voor kort gelijkgetrokken met onderzoek naar vrouwen en femininiteit. Dit kan worden verklaard door het feit dat televisie in de beginjaren vooral als huishoudelijk medium werd gezien, gericht op vrouwen. Tevens staat deze focus op vrouwen in verband met de tweede feministische golf. De representatie van masculiniteit werd over het hoofd gezien. Echter, ook masculiniteiten worden gecreëerd door de maatschappij en zijn dus een interessant studieobject (Feasey, 2008).

Recente studies indiceren dat televisieprogramma's schuldig zijn aan het gebruik van traditionele en stereotyperende afbeeldingen van mannen en vrouwen (Gunter, 1995; Gill, 2007). Er wordt tevens betoogd dat er vaker stereotypen worden gebruikt bij de representatie van vrouwen (Gunter, 1995), en vrouwen vaak als minder belangrijk dan de man worden afgebeeld (Gauntlett, 2002). Een specifieke groep vrouwen, zwarte en oudere vrouwen, wordt zeer ondergerepresenteerd (Hermes, 2007). In haar onderzoek naar gender in *One Tree Hill* en *Gossip Girl* stelt Elle van Damme (2010) dat er meer positieve en emanciperende discoursen bij zowel mannelijke als vrouwelijke karakters zijn waar te nemen. Zij stelt echter ook dat er binnen deze series alsnog sprake is van diverse gender stereotypen.

2.4 Representatie van vrouwen

Sinds de beginjaren zijn vrouwen op televisie structureel in de minderheid. Uit een inhoudsanalyse van prime-time programma's in 1952 door Sydney W. Head (1954) bleek dat 68 procent van de belangrijke personages mannelijk was. Een inhoudsanalyse van ruim twee decennia later toont aan dat in de jaren 1953-1977 het aantal vrouwen in grote rollen redelijk gelijk is gebleven (Dominick, 1979). Donald M. Davis (1990) toont, op basis van zijn onderzoek in de jaren '70 en '80, opnieuw aan dat het aantal vrouwen op televisie gelijk is gebleven. Recentelijk wordt betoogd dat er een groei is in het aantal vrouwelijke karakters in televisieprogramma's (Signorielli, 1989; Glascock, 2001). In het prime-time televisieseizoen van 2007-2008 bestond het aantal karakters voor 43 procent uit vrouwen, volgens de onderzoeker het hoogste percentage tot dan toe (Lauzen, 2008). De laatste jaren lijkt dit percentage redelijk constant te zijn; in het seizoen 2010-2011 nam dit iets af naar 41 procent. Het aantal belangrijke vrouwelijke karakters was 43 procent (Lauzen, 2011). Hoewel dit een interessante ontwikkeling is, blijft de hoeveelheid vrouwen in

televisieprogramma's ondergeschikt aan de hoeveelheid mannen (Glascock, 2001), terwijl de Amerikaanse populatie voor 51 procent uit vrouwen bestaat (Lauzen, 2008).

Deze onderzoeken wijzen daarentegen wel op verschillen in de hoeveelheid mannen en vrouwen per genre. In het algemeen is het verschil in het aantal mannen en vrouwen het grootst in kinderprogramma's en komedies (Smith, Choueiti, Prescott & Pieper, 2012). Echter, ook dit lijkt door de tijd heen te veranderen. In een onderzoek van Dominick (1979) werd aangegeven dat het verschil tussen het aantal mannen en vrouwen bij *situation comedies* juist kleiner is. Uit onderzoek van Lauzen blijkt echter dat in 2007-2008 slechts tien procent van de karakters uit vrouwen bestond (Lauzen, 2008), en in 2010-2011 (Lauzen, 2011) 34 procent. Er is daarentegen wel overeenstemming over *reality* programma's, waarin het aantal vrouwelijke en mannelijke karakters redelijk evenredig verdeeld is (Smith et al., 2012; Lauzen, 2011). In drama series wordt de algemene tendens gevolgd, het percentage vrouwen fluctueert namelijk rond de 40 procent (Smith et al., 2012; Lauzen, 2011). In het volgende gedeelte zal worden gekeken naar de manier waarop vrouwen worden gerepresenteerd op televisie.

Allereerst is de fysieke verschijning doorgaans belangrijk bij de representatie van vrouwen op televisie. Vrouwen worden veelal op een andere manier op hun uiterlijk beoordeeld dan mannen (Milestone & Meyer, 2012). Dit kan men onder andere terugzien in de vele make-over shows voor vrouwen. Uit onderzoek van Smith et al. (2012) blijkt dat vrouwen in televisieprogramma's meer dan drie keer zo vaak als fysiek aantrekkelijk worden geportretteerd dan mannen. Vrouwen worden eveneens vaker slank afgebeeld. Tevens is er bij vrouwen in meer dan 35 procent van de gevallen blote huid te zien, terwijl dit bij mannen nog geen 10 procent is (Smith et al., 2012). Deze bevindingen laten zien hoe belangrijk het lichaam is bij de representatie van vrouwen. Dit kan ervoor zorgen dat vrouwen eerder door hun fysieke verschijning worden gedefinieerd dan bijvoorbeeld door hun werkrol (Milestone & Meyer, 2012).

Tegelijkertijd hebben vrouwen te maken met een dubbele standaard: mannen die veel seksuele partners hebben worden in het algemeen positief afgebeeld, terwijl vrouwen die hetzelfde gedrag vertonen negatief geportretteerd worden (Van Damme, 2010). Dobson (2014) stelt dat de representatie van de "sexy girl" en de "laddish girl" naast elkaar bestaan in het hedendaagse medialandschap. Zij betoogt dat er in de media zowel sprake is van een (hyper)seksualisatie van femininiteit als van een meer masculiene femininiteit, waarbij vrouwen traditioneel mannelijk gedrag overnemen, zoals schelden en excessief gebruik van alcohol (Dobson, 2014).

Een ander belangrijk punt dat al eerder is genoemd, is dat vooral jonge vrouwen op televisie verschijnen. Vrouwelijke karakters zijn regelmatig jonger dan mannen. Zij komen vaker voor in de categorie 20-34 jaar en minder vaak in de leeftijdsgroep 35-64 jaar (Smith, 2009; Smith et al., 2012). Hoewel het huidige onderzoek zich niet zal richten op de leeftijd en het uiterlijk van de personages in *Criminal Minds*, valt het op dat in het team met name jonge en fysiek aantrekkelijke vrouwen voorkomen, terwijl de helft van de mannen boven de 40 jaar is.

Een dominant discourse binnen de beeldvorming van de vrouw is liefde. Populaire cultuur heeft de vrouw dan ook veelvuldig gerepresenteerd met een focus op liefde en romantiek (Milestone & Meyer, 2012). Tevens was het huis de plek waar de vrouw te vinden is. In de jaren '50 was de belangrijkste baan voor de vrouw op televisie het huishouden (Smythe, 1954). Ook in de jaren daarop werd er meer nadruk gelegd op het huwelijk en ouderschap van de vrouw in vergelijking met de man. Desalniettemin hebben steeds meer vrouwen op televisie een baan buiten het huis (Glascock, 2001). Echter, deze banen worden vaak verbonden aan een lagere status in vergelijking met banen van mannen (Milestone & Meyer, 2012). Dit betekent dat vrouwen met een baan vaak ondergeschikt zijn aan mannen op professioneel gebied (Gunter, 1995). Smith et al. (2012) betogen daarentegen dat prime-time televisie vol zit met rolmodellen voor jongens en meisjes. Zij stellen dat een derde van de banen op televisie wordt vervuld door vrouwen (Smith et al., 2012). Dit is echter nog steeds geen evenredige verdeling.

Bovendien geven aantallen weinig informatie over de manier waarop mannen en vrouwen worden gerepresenteerd binnen het werkveld. Onderzoek toont bijvoorbeeld aan dat vrouwen met succes in hun carrière vaker dan mannen onsuccesvol waren in hun persoonlijke levens op televisie. Deze vrouwen werden getoond als minder succesvolle moeders en hadden een gebrek aan romantiek in hun leven. Dit indiceert dat het huwelijk, moederschap en een carrière niet met elkaar gecombineerd kunnen worden (Gunter, 1995). Tevens worden vrouwelijke karakters nog steeds getoond in rollen die de nadruk leggen op relaties en zorgen om anderen (Lauzen, Dozier & Horan, 2008). Dit gaat volgens Lauzen et al. (2008) in tegen verslagen waarbij enthousiast wordt gerapporteerd over grote veranderingen in de representatie van vrouwen. Zij stellen dat deze bevindingen gebaseerd zijn op enkele programma's, in plaats van een analyse van een groot aantal programma's. Inter-persoonlijke rollen waarbij de nadruk ligt op romantiek, familie en vrienden, lijken vooralsnog meer vervuld te worden door vrouwen, en werkgerelateerde rollen door mannen (Lauzen, Dozier & Horan, 2008).

2.5 Representatie van mannen

Niet enkel vrouwen worden op een eenzijdige manier gerepresenteerd op televisie, ook bij mannen is er sprake van objectivering en stereotypering. Hoewel mannen minder vaak worden gedefinieerd door hun fysieke verschijning, staat het lichaam centraal bij hedendaagse representaties van masculiniteit. Mannelijke lichamen worden steeds vaker objecten om te laten zien en te bekijken. Nixon (1997) traceert de groei van de seksualisering van het mannelijke lichaam terug naar de advertenties en magazines van midden jaren '80. De mannelijke lichamen in populaire cultuur zijn gespierd en alsmaar naakter, en de manier waarop de lichamen worden gepositioneerd zou uitnodigen tot een verlangende blik (Milestone & Meyer, 2011). Deze tentoonstelling seksualiseert mannelijke lichamen op een manier die we voorheen alleen bij vrouwen zagen.

Mulvey (1975) introduceerde de term *male gaze* om aan te geven dat de vrouw in films het object is waar naar wordt gekeken en de (heteroseksuele) man de controle heeft over de camera. Zij stelt dat de tentoongestelde vrouw traditioneel als erotisch object fungeerde voor de karakters in de film en voor de kijker (Mulvey, 1975). Het gaat hier om het plezier van de man en de vrouw is passief. Tegenwoordig lijkt er minder sprake te zijn van een mannelijke blik, en is de camera 'neutraler'. Hoewel vrouwen veelal naakter worden afgebeeld, wordt ook het mannelijke lichaam geërotiseerd. Mannen hebben eveneens te maken met de druk om slank en fit te zijn, maar tegelijkertijd is het ideale mannenlichaam ook gespierd (Hatoum and Belle, 2004). De interesse in het uiterlijk kan worden verbonden aan de "new man as narcissist". Deze mannen kennen de waarde van uiterlijke verschijning en houden zich bezig met mode en gezondheid (Milestone & Meyer, 2012).

Representaties van feminiteit en masculiniteit suggereren dat mannen en vrouwen eigenlijk niet verenigbaar zijn op het gebied van liefde en relaties. Media tonen namelijk dat vrouwen romantiek en lange-termijn relaties prefereren, terwijl mannen geen behoefte hebben aan verbintenis en de focus bij hen op vrijblijvende seks ligt (Milestone & Meyer, 2012). Om het probleem van onverenigbaarheid van mannelijkheid met liefde op te kunnen lossen, worden mannen in populaire cultuur veelal gescheiden in "goede" en "slechte" mannen (Milestone & Meyer, 2012). Tegelijkertijd wordt de sensitieve man steeds meer geaccepteerd op het televisiescherm. Representaties van masculiniteit in hedendaagse televisieprogramma's tonen vaker dan voorheen de "zachtere" kant. Dit betekent dat mannen op televisie minder vaak geweld gebruiken bij het oplossen van problemen, en

vaker gevoelens uiten en voor anderen zorgen. Dit is een representatie van de zogenaamde “new man as nurturer”, die verzorgend en emotioneel is, en huishoudelijke taken op zich neemt (Milestone & Meyer). Deze man gelooft in gender gelijkheid en is niet seksistisch.

Masculiniteit kan steeds vaker worden gedefinieerd in termen van interpersoonlijke relaties en het opvoeden van kinderen (MacKinnon, 2003). Hoewel mannen meer dan voorheen getoond worden als vaders, hebben zij hiernaast vrijwel altijd een voltijdbaan. Deze baan definieert hen vaker dan het huishoudelijke, terwijl dit bij vrouwen precies andersom is (Milestone & Meyer, 2012). Er wordt door gender critici beweerd dat representaties van de sensitieve man gebruikt worden om de mannelijke macht te behouden. MacKinnon (2003, p. 73) stelt dat: “masculinity, by this understanding, becomes less hegemonic precisely in order to stay hegemonic!”

Mannelijke karakters zijn niet alleen maar meer vertegenwoordigd in werkgerelateerde rollen, onderzoeken tonen aan dat er diverse verschillen te vinden zijn in de representatie van mannelijke en vrouwelijke karakters op het werk. Ten eerste bekleden mannen in series hogere werkrollen. Ten tweede domineerden mannen vaker in interacties en gaven zij meer orders en advies (Lemon, 1978 in Lauzen & Dozier, 1999b, p. 366; Turow, 1974). Turow (1974) stelt dat mannen hierdoor vaker de kans hebben gekregen om hun superioriteit op het gebied van kennis en vaardigheden te tonen. Ook recenter onderzoek toont aan dat er verschillen zijn tussen de representatie van mannen en vrouwen op werkgebied. Mannelijke karakters op televisie vertonen meer ambitie en hebben een groter verlangen naar succes (Lauzen, Dozier & Horan, 2008).

2.6 Gender en crimeseries

Het crimegenre is al tientallen jaren één van de meest populaire genres op televisie. Enkele series zijn zelfs al meer dan tien jaar op televisie te bekijken (Cooke, 2008). De overvloed aan prime-time crimeseries maakt het een waardevol genre voor onderzoek. Het crimegenre kan worden gezien als een van de meest masculiene televisiegenres omdat het zich focust op de publieke (mannelijke) wereld van het werk (MacKinnon, 2003; Thornham, 2007). Dit lijkt nog steeds het geval te zijn na belangrijke transitieën binnen het genre. In de jaren '50 werd in televisieseries met name de hardwerkende, eerlijke, mannelijke politieagent getoond. Deze agent bevond zich op straat en moraliteit stond hoog in het vaandel. Er was een duidelijk onderscheid tussen de “goede” politieman en de “slechte” crimineel. Daarnaast waren er crimeseries die de analytisch vaardige politiedetective lieten zien (Cooke, 2008).

In de jaren daarop werden de imperfecties van de agenten afgebeeld, zoals gewelddadigheid en agressiviteit. Er werd echter wel getoond dat hoewel agenten persoonlijke gebreken hadden, de betrokkenheid met het werk hen definieerde (Feasey, 2008). In de jaren '70 werd dit geaccentueerd door te tonen dat het doel de middelen heiligt (Cooke, 2008). In eerdere crimeseries was de held vaak een machoman die alleen werkte. Tegenwoordig zijn er meer vrouwelijke karakters in crimeseries en werken agenten binnen een politieorganisatie, zoals in *CSI*, *Law & Order* en *NCIS*. Door de jaren heen vond een verschuiving plaats van de politieagent op straat naar de specialistische agent die van buitenaf wordt ingehuurd om misdaden op te lossen, waarbij professionele betrokkenheid voorop staat (Milestone & Meyer, 2012).

Het crimegenre is bekritiseerd door feministische media onderzoekers vanwege de traditionele masculine vorm van het genre. Crimeseries hadden veelal mannelijke hoofdrolspelers als politie en crimineel, en vrouwelijke slachtoffers en criminele handlangers (Casey, Calvert, French & Lewis, 2008). Traditioneel wordt het crimegenre gedomineerd door mannen. Vanaf de jaren '80 werden vrouwen prominenter in het crimegenre. Met de serie *Cagney and Lacey* treden vrouwen in een traditioneel mannelijke baan en masculine genre (D'Acci, 1994), en staat de relatie tussen twee vrouwen voor het eerst centraal (Thornham, 2007). Vrouwelijke stereotypen werden hierin uitgedaagd en een nieuw beeld van vrouwen werd uitgedragen, waarmee veel (vrouwelijke) kijkers zich konden identificeren. Het traditionele mannelijke voyeurisme werd eveneens uitgedaagd, en vrouwelijke stemmen kregen discursieve autoriteit (Clark, 1990; Thornham, 2007). In de laatste decennia bestaat ongeveer 40 procent van de hoofdrolspelers in crimeseries uit vrouwen (DeTardo-Bora, 2009). In *Criminal Minds* is de verdeling tussen mannelijke en vrouwelijke karakters redelijk gelijk aan 40 procent, het team bestaat namelijk uit vier mannen en drie vrouwen. Veranderingen in televisieseries lijken een afspiegeling te zijn van culturele veranderingen in de maatschappij. Er zijn tegenwoordig namelijk meer vrouwen werkzaam op het gebied van rechtspraak (Martin & Jurik, 2007).

Ondanks de groei in het aantal vrouwen binnen het crimegenre, worden er diverse distincties gemaakt tussen de mannelijke en vrouwelijke karakters. Het crimegenre blijft volgens Milestone & Meyer (2012) met name een mannelijk, heteroseksueel domein. Zij stellen dat de kernelementen van het genre aansluiten bij de traditionele masculiniteit, maar niet bij femininiteiten of bijvoorbeeld de homoseksuele masculiniteit. Voorbeelden van deze elementen zijn de nadruk op autoriteit, agressie, geweld en het breken van regels om de zaak op te kunnen lossen. Als een vrouwelijk karakter de held wordt van een crimeserie,

zal zij (discursieve) autoriteit, actie, orders en een onderzoekende blik moeten toepassen (Thornham, 2007). Kaplan (1983, p. 29) stelt dat wanneer een vrouw in een ‘masculiene’ narratieve rol stapt, zij traditionele feminie e eigenschappen verliest, zoals menselijkheid en vriendelijkheid. Zij wordt, net als mannen in deze positie, koud, ambitieus en manipulatief afgebeeld.

King (2008) heeft onderzoek gedaan naar verschillen tussen mannelijke en vrouwelijke personages in politiefilms. In dit onderzoek worden diverse verschillen en overeenkomsten aangedragen die interessant kunnen zijn voor het huidige onderzoek. King (2008) stelt dat vrouwen in politiefilms hun werk net zo goed doen als mannen, soms zelfs beter. Tevens zijn ze stoer en vaardig. Echter, diverse gender patronen worden in stand gehouden in deze films. Ten eerste krijgt de vrouw vaak de status van een beginnende en bespioneren vrouwen verdachten vaak undercover, waardoor ze opnieuw minder vaak in de publieke sfeer verkeren. Ten tweede is er sprake van een scheiding van professionele sferen, waarin de mate waarin vrouwen worden betrokken bij hun baan wordt gelimiteerd. Dit gebeurt onder andere door de aanwijzing van specifieke zaken, zoals seksuele delicten, en het feit dat de meest brute machtsworstelingen door mannen worden uitgevoerd. De consequentie hiervan is dat de vrouwelijke karakters beperkt worden in de functies die zij kunnen bekleden binnen het werk en hierdoor kunnen zij niet al hun vaardigheden inzetten. King (2008) wijst er wel op dat de participatie van vrouwen in het crimegenre redelijk overeenkomt met het aantal vrouwen dat werkzaam is bij de politie. Een uitzondering hierop is de zwarte vrouw. Hoewel zwarte vrouwen sterk aanwezig zijn in de politiedepartementen in de echte wereld, worden zij ondergerepresenteerd in het crimegenre (King, 2008).

Analyses van crimeseries laten eenzelfde tendens zien, waarin we zowel gelijkheid tussen mannen en vrouwen kunnen waarnemen, als het gebruik van stereotypen bij de verbeelding van televisiekarakters. In de analyse van Feasey (2008) van politie en crimedrama's wordt gesteld dat het aannemelijk is dat politiethreeks verantwoordelijk zijn voor verouderde afbeeldingen van hegemonische masculiniteit. Echter, volgens Feasey heeft dit genre juist ook het beeld van “gekwelde” mannen gebracht. Feasey betoogt daarnaast ook dat mannen en vrouwen in crimeseries niet gelijk aan elkaar zijn. Wanneer een vrouwelijke agent wordt getoond laat zij meer blote huid zien en onderzoekt zij gegenderde crimes en huishoudelijke zaken, zoals seksueel misbruik. Bovendien geeft de vrouwelijke agent in crimeseries de druk van politiewerk op persoonlijke relaties weer (Feasey, 2008).

De mannelijke politieofficier geeft zijn huishoudelijke taken en persoonlijke leven daarentegen op voor de maatschappij en succes in de publieke sfeer (Feasey, 2008, p. 93). Omdat het opgeven van de partner en kinderen wordt geportretteerd als een dienst voor de maatschappij, komt de agent in kwestie niet als egoïstisch over. Het geeft ook aan dat werk voor het privéleven komt, en aangezien de man traditioneel geassocieerd wordt met de publieke sfeer, worden mannen gerepresenteerd als belangrijker voor de maatschappij dan vrouwen (Milestone & Meyer, 2012). Milestone & Meyer (2012) stellen tevens dat crimeseries de nieuwe, sensitieve man weinig tonen. De nadruk op de traditionele masculiniteit blijft aanwezig in het crimegenre. De agent wordt getoond als autoritair, agressief, gewelddadig, meedogenloos en emotioneel.

Hermes (2007) stelt daarentegen dat de feminie karakteristieken die vrouwen in crimeseries vertonen soms als pluspunten worden getoond. Tevens bezitten zij masculiene eigenschappen, zoals effectieve vechttechnieken en een scherpe intelligentie. Echter, een belangrijke toevoeging in haar analyse is dat professionalisme verder gaat dan gender distincties. Personages in crimeseries vertonen veel toewijding met betrekking tot hun baan en rechtvaardigheid is zeer belangrijk voor hen. Hermes stelt dat deze toewijding moederlijke en vaderlijke eigenschappen met zich meebrengt: zowel koude logica als gevoeligheid voor betrokken personen komen hierbij aan bod. Dat professionalisme gedefinieerd kan worden voorbij de heersende gender dichotomie, suggereert dat gender niet altijd een rol speelt. Kwaliteiten die gerelateerd zijn aan een bepaald gender kunnen door beide seksen worden aangenomen en televisie kan dit tonen door verschillende perspectieven te gebruiken in de verhalen (Hermes, 2007).

Analyses van Cavender & Deutsch (2007) en DeTardo-Bora (2009) geven beide door middel van een inhoudsanalyse de gelijkheid en ongelijkheid tussen mannelijke en vrouwelijke karakters weer. Cavender & Deutsch (2007) hebben onderzoek gedaan naar de crimeseries *CSI*, *CSI: Miami* en *CSI: New York*, waarin onder meer aandacht wordt besteed aan gender. Zij stellen dat gender stereotypen voorkomen, wat in de series geïllustreerd wordt door het casten van mannelijke acteurs in leidinggevende rollen. Hoewel masculiniteit in deze series een nieuwe dimensie krijgt, namelijk een meer technologische masculiniteit, wordt het beeld van de man als held bekrachtigd. Enkele ideeën over ongelijke sociale structuren worden in deze series bevestigd. De vrouwen in *CSI* hebben dezelfde taken en vaardigheden als de mannen, maar worden ook stereotypisch verbeeld. Dit wordt bijvoorbeeld getoond op de momenten dat vrouwen een crime oplossen vanuit een speciaal feminien inzicht. Een voorbeeld hiervan is een vrouwelijke agent die zich

realiseert dat huiselijk geweld een rol speelt in de zaak, omdat zij hier ook slachtoffer van is geweest. (Cavender & Deutsch, 2007).

Het onderzoek van DeTardo-Bora (2009) richt zich specifiek op de representatie van vrouwelijke professionelen binnen criminele rechtspraak. In dit onderzoek zijn tien prime-time crimeseries geanalyseerd. Uit het onderzoek bleek allereerst dat 60 procent van de hoofdkarakters mannelijk is. Haar onderzoek toonde bovendien aan dat vrouwen in sommige banen overgerepresenteerd worden, zoals in de rollen van detectives en *special agents*, en in andere banen juist ondergerepresenteerd worden, zoals in de rollen van politie-officier en advocaat. In deze rollen worden echter zowel mannen als vrouwen ondergerepresenteerd in vergelijking met de werkelijkheid. Net als in andere genres zijn vrouwen binnen crimeseries vaker ondergeschikt aan de man en is er sprake van een leeftijdsverschil. Mannen in crimeseries zijn vaak ouder dan vrouwen. Er worden voornamelijk mannen in de 30 jaar en vrouwen rond de 30 jaar getoond, en meer mannen zijn 50 jaar en ouder.

Een interessante bevinding in het onderzoek van DeTardo-Bora (2009) is dat zij weinig verschillen heeft gevonden tussen de representatie van mannen en vrouwen in crimeseries. Beide seksen bezitten eigenschappen als intelligentie, zelfvertrouwen, assertiviteit en concurrentievermogen. Karakteristieken die geassocieerd worden met femininiteit, zoals passiviteit en emotionele betrokkenheid, komen bij zowel mannen als vrouwen voor. Vrouwen worden daarentegen minder vaak als onafhankelijk, fysiek sterk en verbaal agressief geportretteerd, en vaker als liefdevol en zorgzaam. Tevens worden zij veelvuldig afgebeeld als seksueel aantrekkelijk en kleden zij zich meer provocerend. Het onderzoek toont eveneens aan dat vrouwen vaker op kantoor zijn dan op de crimescene (DeTardo-Bora, 2009).

Concluderend kan worden gesteld dat crimeseries gender stereotypisch gedrag, gedeeltelijk, nog steeds bevestigen, bijvoorbeeld op het gebied van agressiviteit, liefde, leidinggeven en de toewijzing van specifieke zaken. Tegelijkertijd betogen onderzoeken dat er veranderingen plaats hebben gevonden in de representatie van mannen en vrouwen in crimeseries. Gelijktijdig tussen mannelijke en vrouwelijke karakters worden bijvoorbeeld getoond op het gebied van emotionele betrokkenheid, intelligentie en vaardigheden. De bovenstaande onderzoeken naar crimeseries zijn echter alweer een paar jaar geleden gedaan, wat betekent dat er mogelijk veranderingen zijn opgetreden in de representatie van mannen en vrouwen in crimeseries.

In de onderzoeken van Cavender & Deutsch (2007), King (2008) en DeTardo-Bora (2009) worden inhoudsanalyses gebruikt, net als in het huidige onderzoek. Echter, zowel Cavender & Deutsch (2007) als King (2008) hebben een andere focus dan gender in crimeseries. King (2008) heeft namelijk een kwantitatieve inhoudsanalyse van politiefilms uitgevoerd. Hoewel Cavender & Deutsch (2007) crimeseries onderzoeken, ligt de focus binnen hun analyse meer op morele autoriteit en forensisch realisme. Het onderzoek van DeTardo-Bora (2009) richt zich daarentegen wel specifiek op gender verschillen in crimeseries. Zij heeft echter, net als King (2008), gekozen voor een kwantitatieve inhoudsanalyse. Tevens zijn er in totaal zes afleveringen per serie geanalyseerd. Dit betekent dat belangrijke verhaallijnen en ontwikkelingen van karakters gemist kunnen zijn, waardoor mogelijk andere resultaten zijn gevonden.

Daarnaast zijn de analyses van Cavender & Deutsch (2007), King (2008) en DeTardo-Bora (2009) gebaseerd op een deductieve onderzoeksmethode, terwijl in het huidige onderzoek een inductieve methode wordt toegepast. Het gebruik van een theoretisch raamwerk, zoals bij een deductieve analyse, kan de onderzoeker een bepaalde focus bieden, wat praktisch is voor de analyse van een rijke hoeveelheid aan data. De analyse wordt echter gelimiteerd door de vooraf vastgestelde kaders, waardoor belangrijke informatie kan worden gemist. Een inductieve thematische analyse vormt daarentegen thema's door dichtbij de data te blijven, waardoor premature conclusies kunnen worden voorkomen. Bovendien kunnen nieuwe thema's worden gevormd. Dit kan een waardevolle aanvulling zijn op voorgaande onderzoeken.

3. Methode en verantwoording

Het volgende gedeelte zal betrekking hebben op de gekozen methode voor het uitvoeren van het onderzoek en de verantwoording hiervan. In dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van een kwalitatieve inhoudsanalyse. Hsieh & Shannon (2005) definiëren kwalitatieve inhoudsanalyse als: “a research method for the subjective interpretation of the content of text data through the systematic classification process of coding and identifying themes or patterns” (p. 1278). Een inhoudsanalyse is een breed veld van analyse, wat zowel kan verwijzen naar kwantitatief als kwalitatief onderzoek. Kwalitatieve inhoudsanalyse is een onderzoeksmethode om tekstmateriaal te interpreteren, en kan betrekking hebben op visuele en verbale data. Deze methode is bruikbaar voor de beantwoording van de onderzoeksvraag, omdat het gaat om verbaal materiaal dat reductie en interpretatie vereist.

In dit onderzoek gaat het om betekenisgeving aan gender in de crimeserie *Criminal Minds*. Een kwalitatieve inhoudsanalyse is een passende methode voor het onderzoek, omdat het interpreteren van betekenissen in (tekst)data centraal staat (Hsieh & Shannon, 2005). Kwalitatieve inhoudsanalyse is een manier om op een systematische manier de betekenis van het materiaal te kunnen beschrijven (Schreier, 2012).

Onder kwalitatieve inhoudsanalyse kunnen diverse analysemethoden worden geschaard. Binnen deze methode zal een thematische analyse worden gebruikt om de gegevens te analyseren. Het huidige onderzoek deelt de centrale bezigheid van (sommige varianten van) een discoursanalyse, namelijk de focus op taal als onderdeel van een breder discours. Echter, in een thematische analyse wordt expliciet op zoek gegaan naar dominante thema's. Een thematische analyse is geschikt voor de beantwoording van de onderzoeksvraag, omdat het helpt om relaties tussen dominante patronen in de representatie van vrouwen en mannen te kunnen identificeren.

Een thematische analyse is een methode om thema's en terugkerende patronen te distilleren uit data (Pope, Mays & Popay, 2007). Het gaat in dit onderzoek om een rijke hoeveelheid aan materiaal dat interpretatie vereist. Dit is enkel mogelijk door de grote hoeveelheid data te reduceren. Een thematische analyse maakt dit mogelijk doordat het de onderzoeker een manier van organiseren en samenvatten van de bevindingen geeft (Pope, Mays & Popay, 2007). In dit onderzoek wordt met een open blik naar de data gekeken. Dit wil zeggen dat er geen voorafgestelde kaders worden gebruikt, maar dat voorgaand onderzoek kan attenderen op belangrijke concepten. De onderzoeksvraag is leidraad binnen de analyse, tekstdelen die geen betrekking hebben op deze vraag zullen niet worden opgenomen in de analyse. Een inductieve thematische analyse sluit hier goed bij aan omdat binnen deze analyse de categorieën waarin de data worden geplaatst niet van tevoren worden bepaald (Ezzy, 2002). In het volgende gedeelte zal de verzameling van de data worden beschreven en zal de thematische analyse verder worden toegelicht.

3.1 Dataverzameling

In dit onderzoek zal een analyse van de televisieserie *Criminal Minds* worden uitgevoerd (Gordon, 2005). Deze show is gecreëerd door Jeff Davis en is voor het eerst uitgezonden op 22 september 2005 op CBS. De serie wordt door CBS beschreven als “[it] revolves around an elite team of FBI profilers who analyze the country's most twisted *Criminal Minds*, anticipating their next moves before they strike again.” (CBS, n.d.) *Criminal Minds* onderscheidt zich van andere crimeseries door de focus op het

psychologisch profileren van de crimineel, in plaats van de misdaad. Dit betekent dat er wordt geprobeerd om in de huid van de dader te kruipen om hem of haar te kunnen opsporen. De serie volgt een team *profilers* van de Behavioral Analysis Unit (BAU) van de FBI met als standplaats Quantico, Virginia. Het team vliegt echter heel de Verenigde Staten over om misdaden op te lossen. In elke aflevering staat een nieuwe misdaad centraal, maar binnen de serie zijn ook terugkerende elementen te vinden.

Criminal Minds is voor dit onderzoek geselecteerd vanwege de grote populariteit van de serie en het feit dat het in tientallen landen wordt uitgezonden. In 2005 werd seizoen 1 uitgezonden, en dit seizoen trok 12,63 miljoen kijkers in de Verenigde Staten. Sindsdien is de populariteit van de crimeserie in de Verenigde Staten alleen maar gestegen (Schneider, 2013). In het televisieseizoen 2012/2013 stond *Criminal Minds* in de top 25 best bekeken series in de Verenigde Staten. Dit betekent dat veel mensen in aanraking komen met de getoonde gender beelden, en op deze manier kunnen betekenissen aan een grote groep mensen worden doorgegeven. De mogelijke stereotypen in *Criminal Minds* kunnen ideeën over gender in de maatschappij bevestigen of versterken, maar het kan deze ideeën ook veranderen. Stereotypen hebben zodoende de mogelijkheid om machtsverhoudingen in stand te houden of juist af te zwakken. In Nederland worden momenteel herhalingen van de serie uitgezonden. Het gehele prime-time slot van de Nederlandse zender Veronica staat op woensdagavond in het teken van *Criminal Minds* (Veronicatv, n.d.).

De show is tevens een goed voorbeeld van de in de literatuur aangegeven stijging van het aantal vrouwelijke personages in televisieprogramma's. *Criminal Minds* heeft een redelijk gender gelijke cast, het *profiler* team bestaat namelijk uit drie vrouwen en vier mannen. Hoewel crimeseries als mannelijk worden bestempeld, was in 2010 de ratio mannelijke-vrouwelijke kijkers 1.57. Dit betekent dat meer vrouwen de show bekijken dan mannen (18-49 jaar). Het is hiermee een van de meest bekeken crimeseries door vrouwen (Gorman, 2010). Een kleine opmerking hierbij is dat er maar weinig shows zijn die meer worden bekeken door mannen dan vrouwen.

De data voor de analyse bestaat uit alle 26 afleveringen van seizoen 4 van de serie *Criminal Minds*. Dit seizoen werd in de Verenigde Staten op CBS uitgezonden van 24 september 2008 tot en met 20 mei 2009 (TV.com, n.d.). Er zijn meerdere redenen om dit seizoen te gebruiken voor de analyse. Er is allereerst gekozen voor dit seizoen omdat het gemiddeld het hoogste aantal kijkers trok (bijna 15 miljoen). De eerste aflevering had zelfs 17 miljoen kijkers (Gorman, 2008). Dit betekent dat de betekenisgeving aan gender de

meeste mensen bereikt, en, in deze zin, is dit seizoen dus het meest relevant voor onderzoek naar representaties. Immers, zoals hierboven gesteld, bereiken de mogelijke betekenissen in de serie een grote groep mensen en deze betekenissen kunnen door een bevestiging of uitdaging van bestaande gender ideeën een impact hebben op de instandhouding of verandering van machtsverhoudingen. Ten tweede is gekozen voor seizoen 4, omdat de samenstelling van het *profiler* team in dit seizoen overeenkomt met de meeste andere seizoenen. Er worden in dit seizoen bovendien geen nieuwe blijvende teamleden geïntroduceerd. Dit heeft tot gevolg dat de personages op elkaar zijn ingespeeld en de relaties tussen de karakters meer verdiept zijn, waardoor ook meer te zeggen is over betekenisgeving aan gender.

De focus van de analyse ligt op de leden van het *profiler* team, omdat deze centraal staan in iedere aflevering en gedurende de serie komen ook persoonlijke aspecten van deze leden naar voren. Er is in de analyse zowel aandacht besteed aan vrouwelijke als mannelijke personages in het *profiler* team, omdat men alleen kan weten hoe de vrouwelijke personages betekenis krijgen, als er wordt gekeken hoe dit is gedaan ten opzichte van de mannelijke personages. Femininiteit en masculiniteit worden namelijk altijd ten opzichte van elkaar gedefinieerd. Dit betekent dus dat alle personages van het *profiler* team worden meegenomen in de analyse. In dit onderzoek wordt gekeken naar de uitspraken van teamleden, maar ook naar hetgeen dat over hen wordt gezegd door anderen. Het kan hier gaan om teamleden, maar dit heeft bijvoorbeeld ook betrekking op detectives, slachtoffers of daders. Deze uitspraken zijn gebruikt om te kunnen bepalen hoe de teamleden worden gerepresenteerd door middel van taal.

Elke aflevering is om en nabij de 40 minuten lang. Alle afleveringen van het vierde seizoen zijn bekeken en uitgeschreven. Om het transcriberen van de afleveringen sneller te laten verlopen zijn er ondertitelingen gebruikt. Deze ondertitelingen zijn naast de afleveringen gelegd om de geldigheid hiervan te achterhalen en aangevuld door te noteren wie er aan het woord is. Op de momenten waarop de tekst niet volledig correct was of zelfs compleet miste is tekst toegevoegd of veranderd. Bij het transcriberen, en analyseren, van de tekst werden de beelden van de betreffende aflevering gebruikt om meer kennis te verkrijgen over de context waarin uitspraken werden gedaan. Deze beelden zijn beschreven in de transcripten.

3.2 Het Behavioral Analysis Unit team

Het Behavioral Analysis Unit team is onderdeel van de FBI, en deel van de National Center for the Analysis of Violent Crime. Het is gevestigd in Quantico, Virginia in de Verenigde Staten. Het team houdt zich bezig met het profileren van seriemoordenaars, wat betekent dat zij het gedrag van deze moordenaars bestuderen. Het team ontvangt verzoeken om hulp vanuit het hele land en is zodoende vaak onderweg met het vliegtuig. Er zal nu een korte beschrijving van de teamleden volgen om inzicht te geven in de serie. In Figuur 1 worden de hoofdpersonages van *Criminal Minds* afgebeeld.

Figuur 1. De leden van het BAU team van de FBI in seizoen 4 van *Criminal Minds*

Het team wordt geleid door “Special Agent” Aaron Hotchner (“Hotch”). Hotchner werkte voordat hij teamleider werd als aanklager en bij een veldteam van de FBI. Hij heeft een zoon genaamd Jack en is gescheiden van zijn ex-vrouw Haley Brooks. David Rossi is een van de oprichters van de Behavioral Analysis Unit en keert, na enkele jaren met pensioen te zijn gegaan, vrijwillig terug bij het team om een onafgeronde zaak af te kunnen sluiten. Tijdens zijn pensioen heeft hij meerdere boeken geschreven en gepromoot, en hij is meerdere malen getrouwd geweest. Agent Emily Prentiss werkt sinds enkele jaren bij de BAU. Prentiss spreekt meerdere talen, waaronder Arabisch, Spaans en Frans. Ze is de dochter van een diplomaat en een ambassadeur.

Derek Morgan is, net als Prentiss, veelal in het veld te vinden. In het verleden heeft hij gewerkt als politieagent in Chicago. Toen Morgan tien jaar was is zijn vader gestorven, en daarna heeft hij een strafblad gekregen voor een vechtpartij. Dr. Spencer Reid heeft toen hij twaalf was zijn middelbare school diploma behaald. Hij heeft meerdere bachelor diploma's behaald, waaronder psychologie en sociologie. Ook is hij gepromoveerd in wiskunde, scheikunde en engineering. Reid heeft geen contact met zijn vader en zijn moeder is opgenomen in een psychiatrisch centrum. Jennifer "J.J." Jareau houdt zich bezig met de relaties tussen het team en de politie en media. Tevens is zij de persoon die de zaken aandraagt aan het team. Jareau is tijdens seizoen 4 zwanger van een zoon en is daarom een aantal afleveringen niet aanwezig. Ze heeft een relatie met detective William LaMontagne Jr., die zij ontmoet heeft tijdens een zaak. Penelope Garcia is de technisch analist van het team. Garcia heeft beide ouders verloren toen zij achttien jaar was. Ze heeft haar universitaire opleiding nooit voltooid, en werd door de FBI opgepakt wegens *hacking* praktijken. Ze kreeg hierna de keuze om naar de gevangenis te gaan of voor de FBI te werken. Garcia heeft een relatie met FBI medewerker Kevin Lynch. Jordan Todd is de tijdelijke vervanger van Jareau tijdens het zwangerschapsverlof. Ze werkte eerst bij de terrorismebestrijdingseenheid van de FBI. Todd verlaat het team na enkele afleveringen en gaat terug naar terrorismebestrijding (CBS, n.d.).

3.3 Data-analyse

In deze studie wordt gebruik gemaakt van een thematische analyse. Braun en Clarke (2006, p. 79) beschrijven deze kwalitatieve methode als: "a method for identifying, analysing and reporting patterns (themes) within data." Thematische analyses worden vaak gebruikt, maar niet altijd herkend als methode. Deze methode is gebaseerd op *grounded theory*. In een *grounded theory* studie wordt getracht een theorie te genereren of te ontdekken door middel van data-analyse (Creswell, 1998). Thematisch coderen wordt binnen *grounded theory* als een proces gezien in plaats van een methodologie op zichzelf (Braun & Clarke, 2006). Hoewel binnen dit onderzoek, net als in *grounded theory*, het coderen als een proces binnen de analyse wordt gebruikt en thema's worden gevormd, wordt er niet getracht om een theorie te vormen. Het doel van dit onderzoek is tweeledig, namelijk het vormen van thema's en deze thema's verbinden met gender discoursen in de maatschappij. Dit betekent dat de gevonden thema's worden vergeleken met bestaande constructies van mannelijkheid en vrouwelijkheid. Op deze manier kan worden bepaald of de representaties

van mannen en vrouwen in *Criminal Minds* bestaande gender betekenissen uitdagen of bevestigen en hierdoor machtsverhoudingen in stand houden.

In een thematische analyse staat de vorming van thema's centraal, daarom is het belangrijk om dit concept te verduidelijken. Braun en Clarke (2006, p. 82) definiëren een thema als volgt: "a theme captures something important about the data in relation to the research question, and represents some level of patterned response or meaning within the data set." Een thema is dus een specifiek patroon van betekenis (Joffe, 2012). Binnen een thematische analyse kan worden gekozen voor twee verschillende analyseniveaus waarop thema's worden geïdentificeerd: het semantische of latente niveau. Een thematische analyse op semantisch (manifest) niveau identificeert thema's door middel van expliciete content. De onderzoeker kijkt niet veel verder dan hetgeen dat direct observeerbaar is, of in dit geval gesproken wordt (Braun & Clarke, 2006; Joffe & Yardley, 2004). Een thematische analyse op het latente niveau gaat daarentegen verder dan de expliciete data, en probeert onderliggende ideeën, ideologieën en aannames te identificeren (Braun & Clarke, 2006).

Thema's kunnen dus patronen zijn van expliciete of impliciete content (Joffe, 2012). Binnen dit onderzoek zal rekening worden gehouden met beide niveaus. Het is namelijk mogelijk dat een thema geconstrueerd vanuit een semantisch niveau refereert naar een betekenis op latent niveau (Joffe, 2012). Een voorbeeld kan zijn dat een mannelijk teamlid van *Criminal Minds* zich afvraagt of het team zich op de juiste locatie bevindt (semantisch). Omdat de locatie is gelokaliseerd door een vrouwelijk teamlid, kan worden geconcludeerd dat een man de vaardigheden van een vrouw bevraagt (latent).

Tevens kunnen thema's op twee verschillende manieren geïdentificeerd worden: een inductieve (bottom-up) manier of een deductieve/theoretische (top-down) manier. Wanneer een onderzoeker kiest voor de deductieve aanpak worden thema's geselecteerd vanuit bestaande theoretische ideeën die de onderzoeker met zich meebrengt (Braun & Clarke, 2006; Joffe, 2012). Deze vorm van analyseren zorgt voor een minder rijke beschrijving van de data, maar tegelijkertijd kan het een meer gedetailleerde beschrijving geven van een specifiek aspect van de data (Braun & Clarke, 2006). Een inductieve aanpak betekent daarentegen dat thema's uit de data zelf worden onttrokken (Joffe, 2012). Thema's worden niet geselecteerd aan de hand van de theoretische interesses van een onderzoeker, en data worden derhalve niet in een al bestaand coderingskader geplaatst (Braun & Clarke, 2006). Het is echter belangrijk om te realiseren dat onderzoekers altijd

een zekere theoretische interesse hebben (Braun & Clarke, 2006). Theorie geeft richting aan wat we onderzoeken en hoe we dit onderzoeken (Guest, MacQueen & Namey, 2012).

Binnen dit onderzoek zal de inductieve methode centraal staan, waarbij met een open blik wordt gekeken naar de tekst. Echter, een kwalitatieve analyse kan worden versterkt door de toevoeging van een deductieve aanpak (Berg, 2001). Het is waardevol om kennis uit voorgaande studies mee te nemen zodat men geattendeerd is op belangrijke concepten. Het kan bovendien voorkomen dat onderzoeken continu worden herhaald (Joffe, 2012). De onderzoeker is geïnformeerd vanuit de literatuur, en is attent op thema's uit eerdere studies. Tegelijkertijd zal niet worden geprobeerd om de data in reeds bestaande kaders te vangen. De focus ligt op de ontwikkeling van nieuwe thema's en concepten.

Een thematische analyse kan zeer arbeidsintensief zijn door een gebrek aan consensus over de uitvoering hiervan (Braun & Clarke, 2006). Er is relatief weinig bekend over de manier waarop onderzoekers tekstueel materiaal kunnen analyseren en er zijn weinig methodologische instrumenten ter beschikking om deze taak te kunnen uitvoeren (Attride-Stirling, 2001). In dit onderzoek is ervoor gekozen om de analyse van de data uit te voeren aan de hand van het coderingssysteem van Boeije (2010). Dit betekent dat de getranscribeerde afleveringen worden voorzien van codes om zo thema's te kunnen ontdekken die centraal staan binnen het narratief van de serie. Boeije (2010) beschrijft drie verschillende stappen in het coderingsproces: open coderen, axiaal coderen en selectief coderen.

Allereerst is er gebruik gemaakt van open codering om de tekst in fragmenten te kunnen verdelen. Zinnen, delen van zinnen of zelfs enkel woorden, worden in deze fase voorzien van codes die kort zijn, maar tevens te begrijpen zijn zonder de gehele tekst opnieuw te bekijken. De codes bevatten zowel de naam of functie van de spreker, als, waar nodig, de persoon waar het over gaat. Er worden enkel codes gegeven aan teksten die bruikbaar zijn ter beantwoording van de onderzoeksvraag. Dit betekent dat gesprekken die geen betrekking hebben op het team, zoals de interactie tussen slachtoffer en dader, worden weggestreept. Echter, aangezien het ontdekken van nieuwe thema's belangrijk is binnen dit onderzoek, wordt zoveel mogelijk tekst voorzien van een code. De context wordt meegenomen om codes begrijpelijker te maken, waardoor het mogelijk is om het onderzoek te repliceren.

De volgende fase is axiale codering, waarbij de gevormde codes onder elkaar worden gezet en connecties tussen de fragmenten worden gemaakt. Er wordt een indeling gemaakt van hoofdcodes en onderliggende codes. Er is binnen de analyse sprake van

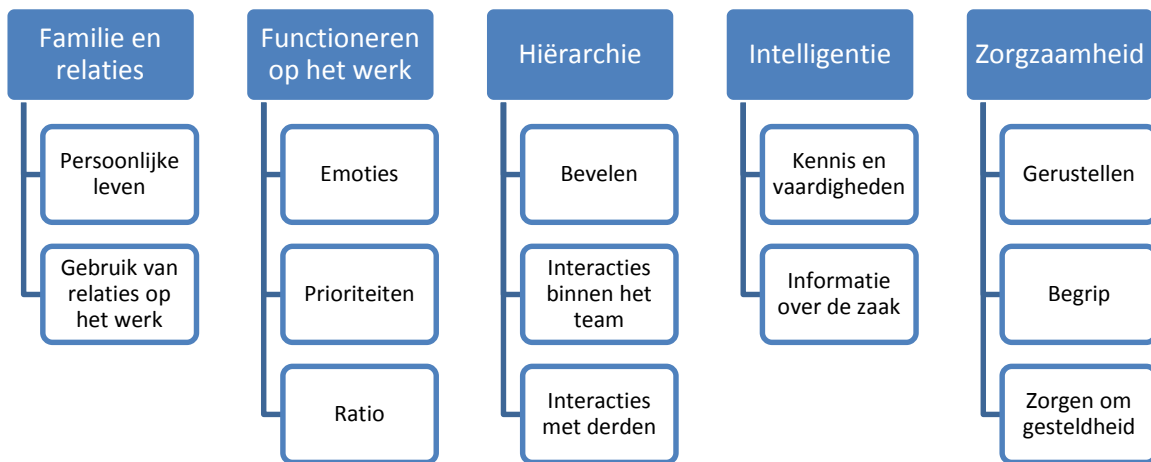
continue vergelijking. Dit houdt in dat er wordt bekeken of de codes bij de hoofdcodes passen en of de hoofdcodes wellicht samen moeten worden genomen of dat er nieuwe overkoepelende thema's gevormd moeten worden. In de laatste fase, het selectief coderen, worden de dominante categorieën geselecteerd en wordt beschreven hoe deze met elkaar samenhangen (Boeije, 2010, p. 93-121).

Om de betrouwbaarheid van het onderzoek te verhogen, is er voor gekozen om een tweede codeur in te zetten. Uit onderzoek is gebleken dat bij onafhankelijke codering van teksten, codeurs initieel zeer verschillende codes produceren (Hruschka, Schwartz, Cobb St. John, Picone-Decaro, Jenkins & Carey, 2004). Omdat binnen dit onderzoek kennis van de serie en dus context van belang is, is er voor gekozen om de al gevormde codes door een tweede codeur te laten nakijken in plaats van onafhankelijk te coderen. Er zijn in totaal 3040 codes gevonden, en meer dan 10 procent van de codes is door de tweede codeur beoordeeld. De externe codeur heeft de codes van twee random gekozen afleveringen gecontroleerd, namelijk aflevering 14, bestaande uit 145 codes, en aflevering 17, bestaande uit 170 codes.

De tweede codeur heeft gekeken naar de bestaande codes en heeft gelet op eventueel gemiste codes. De codeur was het eens met de gevonden codes, maar heeft in zowel aflevering 14 als aflevering 17 vier extra codes gevonden. Deze acht codes zijn toegevoegd aan de analyse. Relevante codes hadden betrekking op Hotchner die medeleven toont, het verleden van Prentiss, een grapje door Prentiss en Jareau die moeite heeft met slapen. Tegelijkertijd is de validiteit van het onderzoek verhoogd door constante *peer debriefing* met andere studenten.

4. Resultaten

In dit deel zal worden gekeken naar de resultaten die zijn voortgekomen uit de thematische analyse van 26 afleveringen van *Criminal Minds*. Aan de hand van open codering, axiale codering en selectieve codering is een codeboom gemaakt met vijf hoofdthema's: familie en relaties, functioneren op het werk, hiërarchie, intelligentie en zorgzaamheid. Binnen deze thema's zijn diverse subthema's gevormd. In Figuur 2 wordt de codeboom afgebeeld met daarin de hoofd- en subthema's.

Figuur 2. Codeboom van de (sub)thema's in *Criminal Minds*

Deze thema's hebben allen een gender component. Familie en relatie en zorgzaamheid worden traditioneel aan het vrouwelijke verbonden (Milestone & Meyer, 2012). Werk en intelligentie kunnen daarentegen aan de hegemonische masculiniteit worden verbonden. Ook hiërarchie kan in relatie met gender worden gebracht, aangezien vrouwen veelal ondergeschikt zijn aan mannen in mediateksten (Gunter, 1995).

Elk thema zal apart worden toegelicht, waarbij een beschrijving van het thema wordt gegeven en wordt besproken hoe dit thema tot uiting komt binnen *Criminal Minds*. Tijdens het identificeren van de thema's wordt de vraag 'hoe wordt gender gerepresenteerd in de crimeserie *Criminal Minds*' in het hoofd gehouden. Er zal zodoende een relatie worden gelegd met de betekenisgeving aan gender in de serie. Dit hoofdstuk is bewust beschrijvend gehouden. Het conclusie en discussie hoofdstuk zal daarentegen analytisch van aard zijn en zal expliciet aandacht besteden aan de duiding en interpretatie van de thema's.

4.1 Familie en relaties

Binnen dit thema is onderzocht hoe liefdesrelaties en familierelaties worden afgebeeld in *Criminal Minds*. Het thema bevat twee categorieën: persoonlijke leven en het gebruik van relaties op het werk. In de eerste categorie wordt gekeken naar de relaties van teamleden met anderen, het succesvol kunnen onderhouden van deze relaties en verwijzingen naar

hun persoonlijke levens tijdens het werken. In de tweede categorie wordt onderzocht hoe liefde, seks en relaties ingezet worden om zaken op te kunnen lossen.

Persoonlijke leven

Hoewel liefde en familie niet centraal staan binnen *Criminal Minds*, komt de kijker door gesprekken tussen de teamleden en de interacties met slachtoffers en daders toch het een en ander te weten over de persoonlijke levens van de karakters. Allereerst zijn er twee teamleden met een zoon, Jennifer Jareau en Aaron Hotchner. Jareau is tijdens seizoen 4 zwanger en is enkele afleveringen niet aanwezig vanwege zwangerschapsverlof. Hotchner heeft een peuter, die bij zijn moeder woont. Het is duidelijk dat de kinderen veel betekenen voor beide teamleden. Echter, de manier waarop dit wordt gerepresenteerd verschilt. Ten eerste wordt er in de serie vaker verwezen naar Jareau in combinatie met het moederschap. Er wordt onder andere getoond dat Jareau de baby in haar buik niet mee wil laten luisteren met de verhalen over moorden. Tevens laat ze foto's zien van het kind en brengt ze de baby mee naar kantoor zodat het team daar een mooie herinnering heeft. Garcia vraagt, nadat Jareau terug is van zwangerschapsverlof, aan haar: "It's tough being away from him huh?", waarop Jareau instemmend antwoordt (Episode 4.14). Hotchner spreekt in interacties met de teamleden daarentegen geen enkele maal over zijn zoon.

Ten tweede wordt Jareau diverse malen door moeders van ontvoerde kinderen gevraagd naar het moederschap. Hotchner vertelt daarentegen uit zichzelf over zijn zoon tegen een verdachte, en bepaalt dus zelf wanneer er wordt gesproken over zijn kind. Uit deze interactie blijkt dat Hotchner zijn zoon tot zijn eigen spijt weinig ziet. Dit wordt hem echter niet verweten, omdat zijn ex-vrouw hem heeft verlaten. Een aantal keer wordt Hotchner zelfs een "uitzondering" genoemd als het gaat om "goede" mannen (Episode 4.09; episode 4.16).

In *Criminal Minds* wordt weinig gerefereerd naar de familie van de teamleden. De uitzondering hierop is Spencer Reid. Het wordt in dit seizoen duidelijk dat hij een lastige relatie met zijn ouders heeft. Zijn moeder is opgenomen in een psychiatrische instelling en zijn vader heeft hij al meer dan tien jaar niet gezien. In dit seizoen onderzoekt Reid de moord van een jongetje uit zijn verleden, omdat hij blijft dromen over deze moord in combinatie met zijn vader. Nadat Reid zijn vader heeft beschuldigd van moord, leert hij de waarheid kennen en vergeeft hij zijn vader voor het weggaan. Reid en zijn moeder hebben een warme en speciale relatie, ondanks dat ze elkaar niet vaak zien.

De teamleden lijken op het gebied van de liefde weinig succes te hebben. Geen van hen is getrouwd, en alleen Penelope Garcia en Jareau hebben een lange-termijn relatie. Over het andere vrouwelijke teamlid, Emily Prentiss, is weinig bekend met betrekking tot relaties. Er wordt in seizoen 4 enkel genoemd dat ze vroeger een abortus heeft gehad. Prentiss zegt zelf over haar relaties: “Sadly, I’ve actually dated people worse than Viper” (Episode 4.09). Viper is een pick-up artiest die beledigingen gebruikt om vrouwen te versieren, wat aangeeft dat Prentiss onsuccesvolle dates heeft gehad.

Hotchner is getrouwd geweest, maar is gescheiden van zijn vrouw door zijn drukke werkschema. Ofschoon dit een interessante bevinding is wat kan worden gerelateerd aan voorgaande onderzoeken over mannelijke agenten en het opofferen van het persoonlijke leven (Feasey, 2008), wordt er binnen dit onderzoek geen aandacht aan besteed omdat er niet naar wordt verwezen binnen dit seizoen. David Rossi is meerdere malen getrouwd geweest, en er wordt diverse keren in de serie verwezen naar het feit dat hij geen verstand van vrouwen heeft.

Een interessant verschil tussen de mannelijke teamleden zien we bij Derek Morgan en Reid. Morgan wordt geportretteerd als de stereotype heteroseksuele man. Hij maakt seksuele toespelingen naar vrouwelijke teamleden en is met een grote hoeveelheid vrouwen geweest. Morgan wordt door een verdachte dan ook “alfaman” genoemd (Episode 4.09). Reid wordt daarentegen afgebeeld als sociaal ongemakkelijk, en er wordt aangegeven dat hij met een enkele vrouw is geweest. Een illustratie van deze verschillen wordt gegeven op het moment dat Reid onsuccesvol is tijdens het uitdelen van pamfletten in een club en aan Morgan vraagt hoeveel telefoonnummers hij heeft gekregen. Morgan reageert met de volgende tekst:

None. I'm working a case here, kid. Ok, 4 were offered, but I didn't take any of them. All right look, let me school you real quick. What you have to do with these ladies, just take control of the conversation. When you're talking what makes you feel like an expert? (Episode 4.09)

Uit dit citaat wordt duidelijk dat Morgan veel succesvoller is bij de vrouwen dan Reid. Tevens wordt getoond dat Morgan Reid probeert te helpen met het versieren van vrouwen. De man als versierder wordt in deze context gepropageerd.

Gebruik van relaties op het werk

De analyse van *Criminal Minds* toont aan dat in meerdere afleveringen familie en relaties worden ingezet als manier om de zaak op te lossen. Allereerst wordt Prentiss in zaken gebruikt om de (mannelijke) dader zenuwachtig te maken of als lokaas te fungeren, waarbij Jordan Todd ook helpt. Er wordt zodoende een directe oproep gedaan op haar uiterlijk en vrouwelijkheid. Echter, zowel Prentiss als Todd weet voor zichzelf op te komen door middel van scherpe opmerkingen en grapjes. Todd zegt bijvoorbeeld tegen een versierartiest: “Really? Because that guy can get beautiful women into his apartment. I wouldn't let you on my Facebook page” (Episode 4.09). Todd wordt bovendien “queen bee” genoemd, wat betekent dat zij een alfavrouw zou zijn (Episode 4.09).

Ten tweede worden de persoonlijke relaties van de verdachten ingezet om meer informatie te verkrijgen. Er wordt onder andere verwezen naar kinderen om verdachten tot inkeer te brengen. Een andere strategie om een specifieke verdachte te laten bekennen is door de relatie tussen zijn mannelijke partner en hem te karakteriseren als een liefdesrelatie. Tijdens de verhoring zegt Morgan het volgende:

“It's been so long, my heart aches.” “I need to see that face again soon.” Wow. I mean it's pretty obvious there's an emotional connection between you two huh. Can't deny that. But you know William, doesn't really sound like two buddies to me. Sounds more like two men in love with each other. (Episode 4.12)

Morgan vertelt daarna dat hij niet weet hoe het is om verliefd te zijn op een man. Rossi gaat er op verder door te stellen dat de partner “the one with the balls” is (Episode 4.12). Hij lijkt hiermee de mannelijkheid van de verdachte in twijfel te trekken. Homoseksualiteit wordt op deze manier negatief geportretteerd, als een wapen waarmee de dader wordt overgehaald om de waarheid te vertellen.

4.2 Functioneren op het werk

Het tweede thema heeft betrekking op de manier waarop de teamleden handelen op het werk. De categorie bestaat uit drie subthema's: emotie, prioriteiten en ratio. Het eerste subthema behandelt het uitdrukken van gevoelens door teamleden en bekijkt of het werk overweldigend is voor de hoofdpersonages. Het tweede subthema, prioriteiten, toont wat de teamleden voorop stellen, het werk of hun persoonlijke levens. Tevens wordt hier bekeken welke teamleden verantwoordelijk zijn voor het (opnieuw) laten concentreren van

andere teamleden op de zaak. Het subthema ratio behelst de momenten dat de teamleden zich irrationeel of juist rationeel gedragen, en besteedt aandacht aan het geven van advies of het troosten van andere teamleden door de hoofdpersonages.

Emotie

Binnen deze categorie wordt duidelijk dat de vrouwen in het team hun gevoelens vaker tonen dan de mannen. Met name Garcia uit haar gevoelens als het gaat om de veiligheid van de andere teamleden. Dit uit zich bij gelegenheid in het uitschelden van daders. Ook Morgan vertoont deze vorm van verbale agressie. Uit de analyse van seizoen 4 blijkt dat elk teamlid op een gegeven moment wordt overweldigd door het werk. Garcia is het personage dat het meest schrikt van de gewelddadigheid van het werk. Het zijn echter de andere vrouwelijke teamleden, Jareau en Prentiss, die het minst laten blijken dat het werk hen raakt. Garcia is schrikachtig, en wil niets te maken hebben met het *profiling* gedeelte van het werk, zij stelt dat ze haar “vrolijkheid” hierdoor verliest (Episode 4.19).

Ook Morgan is zichtbaar geraakt door een seriemoordenaar die een psychologisch spelletje met hem speelt. Tevens is hij emotioneel over het feit dat moordenaars mogelijkermits met grote aantallen slachtoffers weg kunnen komen, en hij hier niets aan kan veranderen. De gruwelijkheden van het werk vertalen zich bij Reid in slaapproblemen zoals nachtmerries, en ook Jareau en Hotchner slapen soms moeilijk. Tevens voelen de meeste teamleden zich op een gegeven moment schuldig over de dood van slachtoffers. Rossi kan hier als voorbeeld dienen. Hij voelt zich namelijk schuldig over de dood van een studente die een crimescene onderzocht en daar om het leven kwam, nadat zij met Rossi had gesproken. De volgende interactie illustreert dit:

Rossi: “But it's because of what I said that she was encouraged to go there last night.”

Hotchner: “Dave what are you doing?”

Rossi: “She came to me and I dismissed her.”

Hotchner: “Try not to personalize it.”

Rossi: “I was the last one she talked to before she was murdered. How is this not personal Aaron?” (Episode 4.15)

Deze interactie tussen Hotchner en Rossi is een duidelijke weergave van het personaliseren van moorden. Schuld is tevens één van de redenen waarom Todd het werk niet aan kan en terug gaat naar haar vorige baan.

Prioriteiten

Omdat het tonen van emoties geen directe invloed hoeft te hebben op het functioneren op het werk, is tevens gekeken naar de prioriteiten die de teamleden stellen. Zowel de mannelijke als vrouwelijke teamleden stellen hun persoonlijke leven bijwijlen voor de huidige zaak. Dit is allereerst terug te zien bij het aandragen van persoonlijke zaken op het werk, zoals door Prentiss en Reid, waarbij het voor hen moeilijk is om objectief te handelen en emoties de overhand hebben. Op het moment dat persoonlijke doelen de prioriteit hebben, kan het oplossen de zaken in het geding komen. Het willen breken met procedures om persoonlijke redenen zien we terug bij Hotchner en Morgan die respectievelijk een agent en Reid willen redden. Daarnaast zien we dat Garcia de veiligheid van Morgan voor het verwijderen van een bom stelt, en wil Jareau procedures breken om haar familie te waarschuwen voor een gifaanval. In *Criminal Minds* wordt tevens getoond dat Jareau moeite heeft met de combinatie van het moederschap en het werk. Zij twijfelt over haar kwaliteiten als moeder:

I don't know how to do this. I can't stop thinking about Henry. He goes for a walk almost every single day at Potomac Park. What type of mother am I if I don't at least call and tell him to stay home? (Episode 4.24)

Echter, ondanks deze twijfels kiest Jareau er uiteindelijk voor om haar familie niet te waarschuwen voor een gifaanval. Hoewel een goede afloop van zaken soms in gevaar wordt gebracht door de invloed van het persoonlijke leven, worden de meeste zaken opgelost. Een kleine kanttekening hierbij is dat wanneer Hotchner zijn eigen protocol verbreekt om een collega te redden, hij bijna een terroristische actie mogelijk maakt.

Tegelijkertijd zien we bij alle teamleden momenten dat zij de zaak voor hun persoonlijke leven stellen. Hoewel Jareau moeite heeft met de scheiding met haar kind, komt zij vrijwel direct na de geboorte terug naar het werk. Morgan zegt hierover: “Well look at you miss thing. First day back and you're all business” (Episode 4.14). Ook Garcia laat blijken dat de BAU belangrijk voor haar is door niet van baan te willen wisselen voor haar vriend. Tevens stellen Hotchner, Morgan, Reid en Prentiss zaken voor hun eigen leven en gezondheid. Rossi stelt zelfs een zaak voor de levens van Prentiss en Reid.

Eveneens wordt meerdere malen, vooral door Hotchner en Rossi, niet ingegaan op vragen van bezorgde slachtoffers en familieleden, maar wordt doorgevraagd om feiten te kunnen verzamelen. Ook blijkt dat Todd liegt om verder te kunnen komen met een zaak. Dit wordt echter wel afgekeurd door Hotchner.

Er kan worden geconcludeerd dat het werk voor alle teamleden af en toe teveel wordt. Tevens is het werk niet altijd de prioriteit bij zowel de mannelijke als vrouwelijke teamleden. Er is echter een duidelijk verschil waar te nemen tussen de teamleden als het gaat om het opnieuw laten focussen op de zaak. De mannelijke teamleden wijzen anderen er vaker op dat het nodig is om te concentreren op het werk. Tevens worden Garcia en Prentiss hier meerdere malen persoonlijk op gewezen en ze worden eveneens aangesproken op hun gedrag door mannelijke teamleden.

Ratio

Naast het laten concentreren van teamleden op het werk, is het zo nu en dan ook nodig om hen gerust te stellen of te adviseren, zodat zij de zaak rationeel kunnen benaderen. De mannen overheersen binnen deze categorie, met name Rossi probeert de andere teamleden te helpen en van advies te voorzien. Dit wordt geïllustreerd door het feit dat Rossi met de meeste teamleden een gesprek heeft waarin hij hen geruststelt. Een voorbeeld hiervan is de volgende poging van Rossi om schuldgevoel weg te nemen bij Hotchner over diverse moorden:

Hey. I was retired. Should I blame myself for every victim who got killed while I was on my book tour? Look, if you want to end up like Shaunessy, like Gideon, blaming yourself for everything, you go ahead. But that voice in your head. It's not your conscience, it's your ego. This isn't about us, Aaron. It's about the bad guys. That's why we profile them. It's their fault. We're just guys doing a job. And when we stop doing it, someone else will. Trust me. I know. (Episode 4.18)

Hotchner is degene die Rossi adviseert op de momenten dat dit nodig is, terwijl Morgan meestal Reid helpt. De vrouwen worden daarentegen nauwelijks in een adviserende rol geplaatst.

De vrouwelijke teamleden zijn daarentegen goed vertegenwoordigd op het gebied van acties en uitspraken die als irrationeel kunnen worden beschouwd, zoals het lezen van horoscopen of het vergelijken van misdaden met sprookjes. Het meest duidelijke voorbeeld

hiervan is een aflevering waarin Jareau gelooft in de uitspraken van een helderziende over een ontvoerd meisje. Rossi wordt binnen deze aflevering daarentegen als rationeel getoond door al direct de diensten van de helderziende te weigeren. Hij probeert Jareau ervan te overtuigen om niet te geloven in de helderziende: “Why are we talking about the psychic? It's a scam. These guys talk without saying anything and you're falling for it” (Episode 4.14). Uiteindelijk blijkt dat de aanwijzingen van de helderziende zouden hebben geleid tot een verkeerde locatie. Een kleine kanttekening hierbij is dat aan het einde van de aflevering wordt getoond dat de helderziende niet geheel ongelijk had. Echter, Jareau geeft uiteindelijk zelf toe dat zij fout zat.

Het rationaliseren van zaken door teamleden wordt door Todd letterlijk benoemd. Zij zegt bijvoorbeeld tegen Prentiss dat het slachtoffer geen “doel” is maar ook een naam heeft (Episode 4.13). Rossi betoogt later in de aflevering dat Todd gelijk heeft over het zakelijke taalgebruik van het team door te zeggen: “We talk facts. Signature, M.O., pathology” Morgan zegt hierop: “We can't do this job if we let it get to us”, waar Rossi het mee eens is (Episode 4.13). Todd wijst tevens op het gebrek aan emoties door de volgende opmerking tegen Hotchner: “This team is like a family. And families take on the traits of their leaders. You don't show much emotion” (Episode 4.13). Hoewel Prentiss en Jareau meerdere malen hun objectiviteit tonen, zijn het de mannelijke teamleden die het werk vaker rationaliseren dan de vrouwelijke teamleden.

4.3 Hiërarchie

In deze categorie wordt gekeken naar de positie van het BAU-team ten opzichte van agenten, daders en slachtoffers, en de posities die de verschillende teamleden bekleden binnen het team. Het eerste subthema heeft betrekking op de manier waarop de teamleden worden behandeld door personen buiten het team en het aanzien dat het team heeft. In het tweede subthema is gekeken op welke manier de teamleden met elkaar communiceren, wie de opdrachten uitdeelt en hoe de teamleden elkaar aanspreken.

Interacties met derden

Het FBI-team in *Criminal Minds* heeft een hoge functie binnen de politiewereld. In het algemeen nemen zij zaken over van lokale politiebureaus die de moordzaken niet zelfstandig kunnen oplossen. Echter, het team is niet altijd gewenst, en heeft ook niet altijd jurisdictie. Het profileren van daders is tevens een bezigheid waarin niet elke agent gelooft. Hotchner is als leidinggevende meestal de persoon die agenten wijst op foutieve acties. In

de geanalyseerde afleveringen is geen verschil gevonden tussen de manier waarop vrouwelijke en mannelijke teamleden worden behandeld door andere agenten. We zien echter wel een verschil tussen het aantal keren dat een teamlid zich identificeert als FBI-agent. Morgan identificeert zich vaak als FBI-agent en Reid, Rossi en Hotchner ook enkele malen. Van de vrouwelijke teamleden is het enkel voor Prentiss gebruikelijk om haar functie te noemen. Garcia doet dit alleen in noodgevallen, aangezien zij zich niet mag identificeren als FBI-agent. Er kan zodoende worden geconcludeerd dat er bij de mannen vaker wordt verwezen naar hun status als FBI-agent dan bij de vrouwen.

De stressvolle situaties waarin het team vaak verkeert, maakt het niet ongebruikelijk dat zij in gespannen interacties terechtkomen met verdachten, familie van slachtoffers of andere personen die verwikkeld zijn in de moordzaken. Deze lastige en vaak verhitte gesprekken lijken met name gevoerd te worden door de mannelijke teamleden. Rossi heeft bijvoorbeeld een aanvaring met een helderziende waarbij hij betoogt dat de helderziende slechte motieven heeft. De helderziende stelt later in de aflevering: “I’m spoken for”, refererend naar Rossi (Episode 4.14). Tevens wijst de helderziende Rossi op het feit dat ook niet iedereen gelooft in *profiling*.

Hotchner’s autoriteit wordt door een verdachte in twijfel getrokken. Zij stelt dat hij doet wat van hem wordt verlangd door de mensen die hem betalen: “You are just another whore.” “You come when called. You do their bidding” (Episode 4.16). Hotchner weet deze vrouw uiteindelijk echter wel te overtuigen dat hij de schuldigen zal laten boeten. Een interactie met een andere verdachte illustreert opnieuw de verschillen tussen Morgan en Reid. Reid geeft namelijk tegen een verdachte aan dat hij geen “vechttype” is (Episode 4.20). Morgan wordt daarentegen juist geportretteerd als een actieve en assertieve agent. Hij bespringt onder andere de verkeerde persoon en een verdachte is bang dat Morgan hem pijn zal doen. Op het moment dat Hotchner, Morgan en Prentiss de interactie met een verdachte bespreken wordt het verschil tussen Reid en Morgan nogmaals geïllustreerd:

Hotchner: “Did he have a problem with you as an authority figure when you interviewed him?”

Morgan: “He backed away as if he was a little skittish.”

Prentiss: “And Reid?”

Morgan: “Reid was a little less imposing and he opened up about his life.” (Episode 4.20)

Morgan wordt op deze manier als een dominante man neergezet. De fysieke zwakte van Reid wordt echter niet als negatief beschouwd, omdat de verdachte hierdoor meer loslaat over de zaak.

Interacties binnen het team

Hotchner wordt in de meeste afleveringen “sir” genoemd. Dit lijkt logisch aangezien Hotchner de teamleider is en dus boven de rest van het team staat. Echter, een nadere blik leert ons dat alleen vrouwelijke teamleden, namelijk Garcia en Jareau, Hotchner “sir” noemen. Het komt geen enkele maal voor dat een mannelijk teamlid Hotchner met deze titel aanspreekt. De mannelijke teamleden gebruiken de titel wel voor andere mannen, en Hotchner voor zijn meerderen. Het zijn tevens de (masculiene) mannen die de meeste bevelen geven, met name Hotchner. Hij geeft veelal opdrachten aan het gehele team. Het volgende citaat illustreert de verdeling van de taken door Hotchner: “Reid, work up a geographic profile, focus on the location of the murders. Prentiss and Rossi, concentrate on the prostitutes. Jordan, Morgan, and I will go deal with Vanessa Holden” (Episode 9.09).

Het blijkt echter dat er vaker opdrachten worden gegeven aan de vrouwelijke teamleden in vergelijking met de mannelijke teamleden. De mannelijke teamleden geven tevens herhaaldelijk opdrachten aan vrouwelijke teamleden. Het zijn dan ook de mannen die menigmaal zelf aangeven wat zij voor actie zullen ondernemen, zoals Rossi in het volgende citaat: “I'll stay and help Reid.” (Episode 4.22) Dit geeft het idee dat de mannen in *Criminal Minds* beslissende functies bekleden, terwijl de vrouwen met name wordt verteld wat zij moeten doen.

De teamleden gaan in het algemeen op een vriendschappelijke manier met elkaar om. Ze geven elkaar complimenten, maken excuses en geven elkaar gelijk waar nodig, en soms zijn ze het oneens met elkaar. Op dit gebied kunnen weinig verschillen tussen de mannen en vrouwen worden geïdentificeerd. Tevens plagen de teamleden elkaar en maken ze grapjes tijdens het werk. Zowel mannen als vrouwen maken grapjes van seksuele aard en over de liefde. Grappen die worden gemaakt door of over Reid hebben veelal te maken met zijn intelligentie. Reid vertelt, ondanks het afraden hiervan door Rossi, de volgende grap aan studenten: “How many existentialists does it take to screw in a light bulb?” (Episode 4.08) Grappen over Morgan hebben daarentegen met name betrekking op zijn date gedrag. Ook de grappen door of over Prentiss en Rossi verwijzen naar hun (onsuccesvolle) liefdesleven. Tevens wordt Rossi soms geplaagd met zijn bekendheid.

In het algemeen spreken de teamleden elkaar aan met de achternaam, of gebruiken zij afkortingen zoals “J.J.” (Jareau) en “Hotch”. De meest speelse relatie tussen teamleden is de relatie tussen Garcia en Morgan. Zij maken seksuele toespelingen naar elkaar, en geven elkaar diverse koosnaampjes, zoals “babygirl” en “honey”. Deze interacties zien we ook terug tijdens het werk:

Morgan: “It's Garcia. Yeah, talk to me, baby girl.”

Garcia: “I'm not interrupting boy time at crazy horse 2, am I?”

Morgan: “You know that's not my thing. I'm more for in-room entertainment.”

Garcia: “I can't help you there, but I do give good phone.” (Episode 4.07)

Reid wordt vaak “kid” genoemd door Morgan, en ook Rossi gebruikt deze term, bijvoorbeeld voor Todd. Hotchner en Rossi noemen elkaar veelal bij hun voornaam, wat ze op een meer gelijke voet met elkaar plaatst.

Tot slot wordt er binnen *Criminal Minds* met name verwezen naar de ervaringen van Rossi en Morgan op het gebied van misdaad. Morgan gebruikt zijn ervaring als politieagent en Rossi spreekt onder andere over zijn ervaring als onderhandelaar. Tevens wordt er diverse malen verwezen naar de bekendheid van Rossi door het schrijven van boeken over vroegere zaken.

4.4 Intelligentie

Het thema intelligentie heeft betrekking op twee subthema's: kennis en vaardigheden, en informatie over de zaak. Het eerste subthema gaat over kennisgebieden van de teamleden en de manier waarop zij door hun teamleden hierop worden beoordeeld. Het tweede subthema betreft de specifieke informatie die de teamleden geven over de moordzaken.

Kennis en vaardigheden

In dit gedeelte wordt besproken welke kennis en vaardigheden worden toebedeeld aan de verschillende personages. De volgende kennisgebieden zijn naar voren gekomen uit de analyse: technologie, medische kennis, cultuur en geografie en media. Andere vaardigheden waarnaar wordt verwezen zijn analyseren en memoriseren. Hoewel alle teamleden vaak wel enkele kennis hebben van deze gebieden, worden verschillende specificaties getoond. Allereerst wordt Garcia vaak genoemd in combinatie met technologie. Er wordt tevens meerdere malen naar haar verwezen als “technologisch

analist”. Dit is wellicht niet opmerkelijk aangezien Garcia werkzaam is als technologisch analist. Echter, het feit dat haar technologische vaardigheden regelmatig worden genoemd, geeft aan dat zij ook door haar werk wordt gedefinieerd. Een illustratie van haar computervaardigheden wordt gegeven aan de hand van het volgende citaat van Garcia:

Ok, defense system, let's see what you're made of. Bang, like Berlin, another wall falls, the world opens up. There you are, inner core. Change password, let's go with Oz. (Episode 4.26)

In dit citaat spreekt Garcia over haar vermogen om computers te hacken. Het wordt in seizoen 4 tevens duidelijk dat Garcia vaardig is in onder andere het lokaliseren van telefoons, het vinden van camerabeelden en het verkrijgen van digitale informatie over verdachte en slachtoffers. Ook Jareau en Todd worden diverse malen gekoppeld aan hun specificatie, namelijk de omgang met media. Zij geven onder andere persconferenties en verspreiden foto's of een profiel aan het publiek. In deze zin hebben zij een redelijk publieke functie.

Reid wordt binnen *Criminal Minds* afgebeeld als een zeer intelligent persoon. Hij heeft onder andere een ijzersterk geheugen, waardoor hij kennis heeft van een breed scala aan onderwerpen. Dit wordt expliciet genoemd op het moment dat Reid spreekt over zijn opleidingen: “I hold doctorates in chemistry, mathematics, and engineering, as well as B.A.'s in psychology and sociology” (Episode 4.08). Zijn wetenschappelijke vaardigheden worden tevens geïllustreerd aan de hand van zijn bezigheden in *Criminal Minds*, zoals het kraken van codes, het vinden van patronen, het analyseren van brieven en het oplossen van wiskundige raadsels. Reid is tevens het personage met de meeste medische kennis en noemt meerdere keren ingewikkelde medische termen. Ook de speciale vaardigheden van Prentiss worden ingezet om zaken op te kunnen lossen. In diverse afleveringen spreekt en vertaalt zij talen, zoals Spaans, Italiaans en Roemeens.

Uit de analyse van de serie blijkt dus dat de teamleden hun eigen specifieke kennisgebieden en vaardigheden hebben, die gecombineerd worden om moordzaken op te lossen. Er zijn echter verschillen te vinden in de manier waarop deze vaardigheden worden beoordeeld. Ten eerste toont de analyse aan dat Garcia veel zelfvertrouwen heeft in haar computervaardigheden en vaak is zij al bezig met een taak voor de opdracht hiervoor is gegeven. Het team lijkt in de eerste instantie ook vertrouwen te hebben in de bekwaamheid van Garcia. Echter, een nadere blik leert ons dat Garcia meerdere malen betoogt dat ze

niets kan vinden, en een enkele maal vraagt het team zich af of Garcia zeker van haar zaak is. Hoewel er veelal een verklaring is voor het feit dat Garcia informatie of een verdachte niet kan vinden, is het wel opmerkelijk dat er vaker dan bij andere teamleden wordt getwijfeld over haar vaardigheden.

Ten tweede laat de analyse zien dat het team veel vertrouwen heeft in de intelligentie van Reid. Een illustratie hiervan is dat Garcia hem “boy wonder” noemt (Episode 4.17), en in een aflevering stelt: “You're gonna brilliantly find out who did this” (Episode 4.24). Hotchner zegt echter wel, nadat Rossi's intelligentie wordt bevraagd door een moordenaar, dat Reid niet zozeer slimmer is dan Rossi. Tevens geeft hij aan dat zowel Garcia als Jareau belangrijk zijn voor het team.

Informatie over de zaak

In dit subthema wordt aandacht besteed aan het soort informatie dat door de verschillende teamleden wordt gegeven met betrekking tot de moordzaken, en de informatie die zij vertellen tijdens het geven van het profiel van de dader aan agenten. Er wordt een onderscheid gemaakt, omdat deze laatste vorm van informeren zich afspeelt op een publieke plaats.

Allereerst bezitten alle teamleden kennis van bekende seriemoordenaars, waardoor zij overeenkomsten kunnen vinden tussen de huidige moorden en voorgaande moorden. Tijdens het informeren over de verdachten en slachtoffers aan de andere teamleden spreken de mannelijke teamleden vaker. Dit is wellicht niet opmerkelijk aangezien Jareau en Garcia veelal geen rol spelen in deze gesprekken omdat zij andere taken hebben. Jareau informeert het team namelijk over de moorden en communiceert met media, en Garcia is veelal bezig met het zoeken naar daders en slachtoffers op de computer. Echter, ook Prentiss spreekt tijdens deze interacties minder.

Op de momenten dat de vrouwelijke teamleden praten over moordenaars, spreken zij vaker dan de mannen over vrouwelijke moordenaars. Veelal wordt er in de interacties over vrouwelijke moordenaars een vergelijking gemaakt met mannelijke moordenaars, zoals in de volgende uitspraak van Jareau: “ So basically women are more efficient at killing.” (Episode 4.16) Dit komt echter niet vaak voor, omdat er een schaarse hoeveelheid aan vrouwelijke daders wordt geportretteerd. Daarnaast spreekt Prentiss het meeste over seks en relaties in verband met de zaak. Tevens wordt zij met name ingezet voor de verhooringen en het stellen van vragen op dit gebied. De reden hiervoor geeft Prentiss wanneer zij aan een vader vraagt om weg te gaan tijdens het gesprek: “I need to ask her

certain questions, and sometimes it's easier for a girl to answer those questions when there are no men present.” (Episode 4.13)

In vrijwel elke aflevering geeft het team een samengesteld profiel van de dader aan agenten en andere betrokkenen. Het geven van het profiel is een publieke activiteit. In het profiel wordt veelal informatie gegeven over het uiterlijk, gedrag en motief van de dader. Dit profiel kunnen het team en de agenten gebruiken bij het opsporen van de moordenaar. Van de vrouwelijke teamleden participeert doorgaans alleen Prentiss aan deze activiteit, terwijl alle mannen deelnemen. Jareau geeft een enkele keer informatie, en Todd en Garcia nooit. Ook het feit dat Garcia en Jareau zich vaker op het politiebureau bevinden in plaats van op de crimescene geeft aan dat vrouwelijke teamleden minder vaak in de publieke sfeer worden getoond. Er zijn daarentegen geen duidelijke verschillen tussen de karakters geïdentificeerd betreffende de specifieke informatie die zij noemen tijdens het geven van het profiel.

4.5 Zorgzaamheid

Binnen dit thema wordt een eigenschap behandeld die veelal als vrouwelijk wordt gezien, namelijk zorgzaamheid (Milestone & Meyer, 2012). Deze eigenschap wordt binnen *Criminal Minds* zowel geuit in zorgen om teamleden, als zorgen om anderen, zoals slachtoffers of familieleden. Het thema is ingedeeld in drie subthema's: geruststellen, begrip en zorgen om gesteldheid

Geruststellen

Op diverse momenten in het vierde seizoen van *Criminal Minds* proberen de teamleden slachtoffers, familie of zelfs verdachten gerust te stellen of te kalmeren. Hoewel de mannelijke teamleden dit in totaal vaker doen dan de vrouwelijke teamleden, kunnen hier niet direct conclusies aan worden verbonden. Garcia komt namelijk niet tot nauwelijks in contact met deze personen, omdat zij geen publieke functie heeft. Jareau heeft deze functie wel, maar spreekt niet vaak persoonlijk met slachtoffers, familie of daders. Hotchner, Morgan en Prentiss zijn allemaal meerdere malen bezig met het geruststellen van personen. Reid laat dit daarentegen nauwelijks zien en Rossi helemaal niet, terwijl zij wel in contact komen met deze mensen. Tevens toont de analyse aan dat Prentiss iets vaker kinderen geruststelt in vergelijking met de andere teamleden. Het volgende citaat geeft een voorbeeld van Prentiss die een ontvoerd meisje geruststelt: “Ok, it's ok. I'm right here. I promise you he cannot hurt you. It's ok. It's ok” (Episode 4.13).

Begrip

In deze categorie wordt aandacht besteed aan de momenten waarop teamleden zich proberen te verplaatsen in de situatie van een ander en hier begrip voor tonen. Opnieuw zien we dat de mannelijke teamleden deze eigenschap vaker vertonen dan de vrouwelijke teamleden. Hoewel opnieuw geldt dat Garcia en Jareau niet vaak in situaties terechtkomen waarin zij hun begrip kunnen tonen, uit een van de mannelijke karakters, namelijk Hotchner, veel vaker dan de rest van de teamleden zijn medeleven. Hij geeft onder andere tijd aan mensen op momenten dat zij dit nodig hebben en geeft diverse malen aan te begrijpen hoe moeilijk de situatie is voor iemand. Dit zien we onder andere terug in het volgende fragment waarin Hotchner meevoelt met de vader van een slachtoffer:

Yes, sir. I understand that. We had to wait for the autopsy results. And, they confirmed that they had been murdered. Sir, I do understand how hard this is.
(Episode 4.04)

Er moet echter wel rekening worden gehouden met het feit dat Hotchner de leidinggevende is, en zich dus veelal in situaties bevindt waarin het tonen van medelijden op zijn plaats is.

Zorgen om gesteldheid

Binnen dit subthema wordt gekeken naar het uitdrukken van bezorgdheid door de teamleden en het vragen naar de gesteldheid van anderen. Ten eerste valt op dat de mannen in het team hun bezorgdheid het meeste uitspreken. Met uitsluiting van Reid doen alle mannelijke teamleden dit vaker dan de vrouwelijke teamleden. Morgan is het teamlid dat het vaakst zijn zorgen laat blijken. Deze zorgen hebben veelal betrekking op Reid, zoals de volgende vraag van Morgan aan Hotchner weergeeft: “Reid took Cipro today, so he's gotta be ok right?” (Episode 4.24). Morgan toont tevens in de helft van de gevallen zijn zorgen om personen buiten het team. Er is hier eveneens een klein verschil tussen de mannen en vrouwen waar te nemen. De vrouwelijke teamleden vragen namelijk minder vaak naar de gesteldheid van mensen buiten het team dan de mannelijke teamleden dit doen.

5. Conclusie en Discussie

In dit gedeelte van de thesis zal aandacht worden besteed aan de interpretatie van de gevonden thema's. Deze thema's zullen worden vergeleken met de literatuur uit het theoretisch kader. De thema's zullen eveneens worden bekeken vanuit een *cultural studies* perspectief om te kunnen stellen wat een serie als *Criminal Minds* betekent voor de heersende ideologieën en machtsverschillen. De vraag die binnen het onderzoek centraal staat zal in dit hoofdstuk worden beantwoord, namelijk: 'Hoe wordt gender gerepresenteerd in de crimeserie *Criminal Minds*?' Er zal aandacht worden besteed aan wat deze representaties betekenen voor constructies van mannelijkheid en vrouwelijkheid in de maatschappij. In het volgende gedeelte zal zodoende worden bekeken of de gender representaties in *Criminal Minds* de bestaande gender discourses bevestigen, versterken of uitdagen. Om deze reden zal er een indeling worden gemaakt in representaties in de serie die de gender discourses bevestigen, en representaties die de discourses uitdagen.

5.1 Bevestiging van gender discourses

Heersende gender discourses worden in de representatie van mannelijke en vrouwelijke karakters in *Criminal Minds* met name versterkt bij het thema hiërarchie. In deze maatschappij is er sprake van een hiërarchische relatie tussen femininiteit en masculiniteit. Tevens is de hegemonische masculiniteit veelal dominant aan andere masculiniteiten (Connell, 2005). Ook in televisieseries wordt de vrouw regelmatig als minder belangrijk voor de maatschappij dan de man afgebeeld (Gauntlett, 2002). Hoewel in *Criminal Minds* wordt getoond dat mannelijke en vrouwelijke teamleden op dezelfde manier worden behandeld door agenten buiten het team, zijn er duidelijke hiërarchische verschillen waar te nemen binnen het team.

Op het gebied van hiërarchie sluit dit onderzoek zich aan bij DeTardo-Bora (2009). Zij gaf namelijk aan dat mannen vaker dominant zijn over vrouwen in crimeseries (DeTardo-Bora, 2009). Dit wordt allereerst geïllustreerd door het feit dat de leider van het team een man is. Ook Cavender & Deutsch (2007) gaven al aan dat mannen veelal in leidinggevende functies worden gecast. Omdat de leidinggevende boven de rest van het team staat, lijkt het niet opmerkelijk dat hij diverse malen met de titel "sir" wordt aangesproken. Het zijn echter alleen vrouwelijke teamleden die deze aanspreektitel gebruiken met betrekking tot de teamleider. De hiërarchische relatie tussen mannelijkheid en vrouwelijkheid wordt hierdoor benadrukt.

Ten tweede worden meer bevelen gegeven door mannelijke teamleden en worden zij vaker in een adviserende rol geplaatst, waardoor zij meer mogelijkheden hebben om hun kennis te tonen. Dit sluit aan bij onderzoek uit de jaren '70 waarin werd geconstateerd dat mannen op televisie meer orders en advies geven in vergelijking met vrouwen (Turow, 1974; Lemon, 1978). Opmerkelijk is dat niet alleen de teamleider meer bevelen geeft, ook de andere mannelijke teamleden geven doorgaans meer opdrachten dan de vrouwelijke teamleden. De mannelijke teamleden in *Criminal Minds* die vaak bevelen geven, bezitten veelal eigenschappen die worden geassocieerd met de hegemonische masculiniteit. Er worden tevens vaker bevelen gegeven aan de vrouwelijke teamleden in vergelijking met de mannelijke teamleden. Dit betekent dat mannen die een gelijkwaardige positie bekleden binnen het team als vrouwen meer gezag uitvoeren. De mannelijke teamleden bepalen tegelijkertijd ook vaker hun eigen acties, wat er op duidt dat zij een meer beslissende rol hebben.

Op het gebied van familie en relaties zien we eveneens een bevestiging van constructies van mannelijkheid en vrouwelijkheid in *Criminal Minds*. Ten eerste wordt er vaker verwezen naar het ouderschap van vrouwen dan mannen. Dit lijkt aan te sluiten bij de bewering van Milestone & Meyer (2012) dat er binnen televisieprogramma's plaats is voor de sensitieve man, maar dat de man alsnog meer dan de vrouw wordt gedefinieerd door het werk. Ten tweede wordt mannelijkheid in *Criminal Minds* gerepresenteerd in combinatie met korte-termijn relaties. Dit is een bevestiging van voorgaand onderzoek, waarin wordt gesteld dat televisieseries mannen tonen die zich meer richten op vrijblijvende seks in plaats van lange-termijn relaties (Milestone & Meyer, 2012). Hoewel niet alle mannen in *Criminal Minds* op deze manier worden afgebeeld, wordt het daten met vrouwen wel aangespoord. Op het moment dat een man in *Criminal Minds* afwijkend gedrag vertoont, zoals in het geval van homoseksualiteit of weinig ervaring met vrouwen, wordt dit belachelijk gemaakt of negatief bestempeld. Connell (2005) stelt dat de hegemonische masculiniteit wordt aangemoedigd, en dat wordt op het gebied van liefde ook getoond in *Criminal Minds*.

Een andere manier waarop stereotypen worden bevestigd is door de representatie van vrouwelijke teamleden als emotioneler dan mannelijke teamleden. Emoties worden geassocieerd met *emphasized* femininiteit (Milestone & Meyer, 2012). Binnen de hegemonische masculiniteit wordt het tonen van emoties als ongepast beoordeeld (Meyer, 2007). In *Criminal Minds* wordt dit stereotype bevestigd door vrouwelijke teamleden vaker te tonen in situaties waarin zij hun gevoelens uiten in vergelijking met mannen. Dit

sluit aan bij de afbeelding van de mannelijke agent als emotioneel (Milestone & Meyer, 2012). In het gedeelte over de uitdaging van gender discoursen in *Criminal Minds* zal blijken dat deze emoties geen directe invloed hebben op het functioneren op het werk. Desalniettemin zijn het de mannelijke teamleden die met name de vrouwelijke teamleden er op wijzen dat zij zich moeten focussen op de zaak, waarmee de professionaliteit van de vrouwen enigszins in het geding komt.

Er kan dan ook worden geconcludeerd dat mannen in *Criminal Minds* rationeler worden gerepresenteerd dan vrouwen. Ratio wordt gewoonlijk gekoppeld aan mannelijkheid, terwijl irrationaliteit in verband wordt gebracht met vrouwelijkheid (Van der Tuin, 2007). Het onderzoek naar *Criminal Minds* toont aan dat deze verdeling nog steeds van toepassing is bij de representatie van gender. Hoewel er vele momenten zijn waarbij vrouwelijke teamleden de zaken objectief benaderen, worden zij vaker dan mannen gerepresenteerd als irrationeel. Het zijn dan ook de mannelijke teamleden die het werk vaker rationaliseren in vergelijking met de vrouwelijke teamleden.

De analyse van *Criminal Minds* toont tevens aan dat vrouwen vaker ambigu worden neergezet met betrekking tot hun vaardigheden. Hoewel de vrouwen dezelfde capaciteiten bezitten als mannen, wordt vaker getwijfeld aan hun vaardigheden en worden zij onzekerder neergezet. De vrouwen in *Criminal Minds* krijgen eveneens minder vaak de kans om hun intelligentie publiekelijk te tonen, zowel in gesprekken binnen het team als tijdens het geven van het profiel aan agenten en andere betrokkenen. Dit toont aan dat er, net als in het onderzoek van King (2008), nog steeds een scheiding van sferen aanwezig is bij de representatie van mannelijke en vrouwelijke karakters, waarbij de mannelijke karakters zich veelal in de publieke sfeer verkeren. In *Criminal Minds* wordt deze scheiding eveneens geïllustreerd door het feit dat vrouwelijke karakters zich vaker op het politiebureau bevinden in plaats van op de crimescene, net als in het onderzoek van DeTardo-Bora (2009).

Deze beperking in werkrollen van vrouwelijke karakters wordt ook gerepresenteerd door het toekennen van speciale taken aan vrouwen. Vrouwelijke karakters spreken vaker over vrouwelijke moordenaars en seksueel misbruik in vergelijking met mannelijke karakters. Tevens zijn het de vrouwen in *Criminal Minds* die vaker vragen stellen aan verdachten en slachtoffers die betrekking hebben op seksuele misdaden. Het toekennen van specifieke zaken aan vrouwen werd al eerder geconstateerd door King (2008). Ook wordt het uiterlijk en de vrouwelijkheid van vrouwelijke teamleden bij gelegenheid ingezet tijdens het werk. Dit vertoont gelijkenissen met het onderzoek van Cavender & Deutsch

(2007) waarin werd bevonden dat vrouwen veelal misdaden oplossen vanuit speciale feminiene inzichten. In *Criminal Minds* gaat het echter om het inzetten van het lichaam zelf, wat overeenkomt met de nadruk op het uiterlijk bij de representatie van vrouwen in media (Milestone & Meyer, 2012).

5.2 Uitdaging van gender discoursen

In de representatie van mannelijkheid en vrouwelijkheid in *Criminal Minds* worden op diverse gebieden bestaande gender discoursen tegengesproken. Het belangrijkste thema hierbij is zorgzaamheid. De eigenschap zorgzaamheid wordt veelal verbonden aan vrouwelijkheid (Milestone & Meyer, 2012; DeTardo-Bora, 2009). In *Criminal Minds* worden zowel (hegemonisch) masculiene als feminiene teamleden als zorgzaam gerepresenteerd. Er kan zelfs worden gesteld dat de meeste mannelijke karakters in *Criminal Minds* deze eigenschap meer uiten binnen de serie. Dit betekent dat zij vaker begrip tonen en zich zorgen maken om en vragen naar de gesteldheid van anderen.

Deze bevinding gaat niet alleen in tegen de traditionele associatie van zorgzaamheid met femininiteit, maar staat ook tegenover bevindingen uit eerder onderzoek naar gender representatie in media (Lauzen, Dozier & Horan, 2008). Tevens komt het niet overeen met het onderzoek van DeTardo-Bora (2009), waarin zij betoogt dat vrouwen vaker als zorgzaam worden gerepresenteerd. De zorgzaamheid van mannen kan echter wel worden gekoppeld aan de meer sensitieve man die steeds vaker op televisie wordt getoond (Milestone & Meyer, 2012). In *Criminal Minds* wordt de sensitieve man tevens getoond op de momenten dat mannelijke teamleden worden overweldigd door de verschrikkingen waarmee ze te maken krijgen binnen het werk. Bovendien voelen de mannen en vrouwen in het team zich evenzeer weleens schuldig over de slachtoffers. Deze emotionele betrokkenheid is ook gevonden door DeTardo-Bora (2009). Zij stelde dat diverse feminien geconnoteerde eigenschappen, zoals emotionele betrokkenheid, bij mannen en vrouwen voorkomen in crimeseries.

In dit onderzoek is tevens aandacht besteed aan het functioneren van mannelijke en vrouwelijke karakters op het werk. King (2008) betoogde dat mannen en vrouwen net zo goed functioneren op het werk. Dit onderzoek sluit hier bij aan, en laat bovendien zien dat het werk door mannelijke en vrouwelijke karakters net zo belangrijk wordt bevonden, en dat zij in het algemeen als professioneel worden afgebeeld. Hoewel vrouwelijke karakters emotioneler worden afgebeeld in de serie, is de impact van emotionele en persoonlijke zaken op het werk bij mannelijke en vrouwelijke karakters gelijk. Uit de analyse van

Criminal Minds is naar voren gekomen dat zowel de mannelijke als vrouwelijke teamleden bijwijken hun persoonlijke leven voor de zaak stellen. Tegelijkertijd stellen alle teamleden ook zaken weleens boven hun persoonlijke leven.

De analyse van *Criminal Minds* toont bovendien aan dat de combinatie van werk en liefde voor vrouwen mogelijk is. Deze resultaten komen niet overeen met ander onderzoek naar televisieprogramma's waarin wordt aangegeven dat succesvolle carrièrevrouwen minder succesvol zijn dan mannen in hun persoonlijke levens (Gunter, 1995). Zowel vrouwelijke als mannelijke karakters in de serie hebben moeite met de combinatie van werk enerzijds en familie en liefde anderzijds. Dit komt overeen met voorgaand onderzoek naar crimeseries waarin werd aangegeven dat het werk van agenten voor het privéleven komt (Feasey, 2008; Milestone & Meyer, 2012). Vrouwen in *Criminal Minds* hebben daarentegen vaker dan mannen een succesvol liefdesleven naast hun werk. *Criminal Minds* gaat hiermee in tegen het stereotype dat vrouwen niet zowel carrière kunnen maken als een succesvol persoonlijk leven kunnen onderhouden.

Het gelijkwaardig functioneren op het werk door mannelijke en vrouwelijke karakters wordt geïllustreerd door het feit dat alle teamleden hun eigen specifieke kennisgebieden en vaardigheden hebben die worden ingezet tijdens het werk. Tevens zien we de traditioneel mannelijke eigenschap intelligentie bij alle karakters terug (Milestone & Meyer, 2012). Deze bevinding correspondeert met de onderzoeken van Hermes (2007) en DeTardo-Bora (2009), waarin wordt bevestigd dat mannelijke en vrouwelijke karakters de eigenschap intelligentie bezitten. De verwijzingen naar de intelligentie en vaardigheden van de karakters heeft als gevolg dat de mannelijke en vrouwelijke karakters vaak door hun werk worden gedefinieerd. Dit gaat in tegen traditionele representaties van gender, waarin met name mannen gedefinieerd worden door het werk, terwijl vrouwen worden gekarakteriseerd aan de hand van familie en liefde (Milestone & Meyer, 2012). Deze bevinding lijkt haaks te staan op het eerste deel van de discussie waarin wordt uitgelegd dat mannen vaker dan vrouwen door hun werk worden gedefinieerd. Uit dit onderzoek blijkt echter dat vrouwen wel degelijk door hun werk worden gedefinieerd, maar vaker dan bij mannen ook door hun persoonlijke leven.

5.3 Conclusie

In dit onderzoek staat de volgende vraag centraal: 'Hoe wordt gender gerepresenteerd in de crimeserie *Criminal Minds*'. Na de analyse van het vierde seizoen van de serie kan worden geconcludeerd dat op diverse punten bestaande discoursen omtrent masculiniteit en

femininiteit worden bevestigd, met name op het gebied van hiërarchie. Deze herhaling van gender verschillen kan er voor zorgen dat de machtsrelaties genaturaliseerd worden en onzichtbaar worden voor kijkers. Een mogelijk gevolg is dat hiërarchieën en dominante ideologieën in stand worden gehouden of worden versterkt. Het geeft tevens inzicht in hoe er over gender wordt gedacht in de maatschappij. De discoursen in de serie laten namelijk zien wat wel en niet gepast is om te zeggen en te doen.

Echter, de serie als geheel daagt bestaande constructies van femininiteit en masculiniteit ook meerdere malen uit. Traditioneel feminine eigenschappen in *Criminal Minds* worden niet altijd aan de vrouw verbonden, en traditioneel masculine eigenschappen niet altijd aan de man. De mannelijke teamleden vertonen eigenschappen verbonden aan de hegemonische masculiniteit, zoals intelligentie, agressie en autoriteit, maar tegelijkertijd ook vrouwelijk geconnoteerde eigenschappen, zoals zorgzaamheid. Bij de vrouwelijke teamleden wordt eenzelfde patroon geconstateerd, waarin zij zowel traditioneel mannelijke als vrouwelijke eigenschappen vertonen.

Mannelijke en vrouwelijke eigenschappen worden ingezet om de misdaden op te kunnen lossen. Een interessante bevinding binnen dit onderzoek is dat ook (ondergewaardeerde) eigenschappen die veelal geassocieerd worden met feminiteiten en afwijkende masculiniteiten binnen *Criminal Minds* worden ingezet in het werk. Dit sluit aan bij Hermes (2007) die betoogt dat professionalisme binnen crimeseries voorbij de gender dichotomie gaat. Voor het oplossen van zaken zijn zowel mannelijke als vrouwelijke karakteristieken nodig, en deze eigenschappen worden door de mannen en vrouwen in *Criminal Minds* toegepast. *Criminal Minds* geeft de kijker meerdere voorbeelden van feminiteiten en masculiniteiten die gender discoursen uitdagen. Dit maakt veranderingen in constructies van mannelijkheid en vrouwelijkheid mogelijk, en de serie kan zodoende een impact hebben op gender gerelateerde machtsverschillen in de samenleving.

Dit onderzoek vindt aansluiting bij eerdere onderzoeken naar crimeseries door de bevinding dat *Criminal Minds* de kijker zowel stereotypen biedt als *counter* stereotypen. In het onderzoek zijn meerdere thema's gevonden die al eerder verbonden zijn aan gender. Er zijn echter ook verschillen binnen deze thema's gevonden, zoals de associatie van zorgzaamheid met mannelijke karakters. De inductieve werkwijze in het onderzoek heeft tevens mogelijk gemaakt dat thema's zijn gevormd die in eerder onderzoek niet centraal stonden. Een goed voorbeeld is 'functioneren op het werk' waarbinnen aandacht is besteed aan de prioriteiten die mannen en vrouwen stellen.

Vanuit een *cultural studies* perspectief is het interessant om een verklaring te vinden voor de resultaten aan de hand van actoren die de macht hebben om discoursen te vormen binnen de serie. In *cultural studies* wordt bekeken hoe betekenissen gecreëerd en verspreid worden die deze actoren dienen (Dutto, 2008). Een verklaring voor de positieve representatie van mannen en vrouwen binnen de serie kan worden gezocht in het feit dat zowel mannen als vrouwen belangrijke rollen bekleden achter de schermen van *Criminal Minds*. Programma's met vrouwelijke *creators* of schrijvers tonen namelijk vaak mannelijke en vrouwelijke karakters in inter-persoonlijke rollen, terwijl programma's met mannelijke *creators* en schrijvers vaak vrouwelijke en mannelijke karakters tonen in werkrollen (Lauzen, 2008). Echter, diverse stereotypen kunnen ook met een gemengde crew in stand worden gehouden, doordat veel gender verschillen genaturaliseerd zijn, en zodoende niet worden herkend. Dit kan betekenen dat deze stereotypen alsnog worden gecreëerd en herhaald. Verder onderzoek naar de effecten van mannelijke en vrouwelijke crewleden op de representatie van mannelijkheid en vrouwelijkheid is nodig om definitieve uitspraken te kunnen doen.

Aan het begin van deze thesis werd de volgende krantenkop gemeld: “‘*Criminal Minds*’ actresses turn down offer for season 9, seek gender parity” (Roman, 2013). De vrouwelijke hoofdrolspelers Kirsten Vangness (Garcia) en A.J. Cook (Jareau) hebben uiteindelijk hun contracten verlengd na onderhandelingen over hun salarissen. Naar verluid werden zij hierna niet evenveel betaald als hun mannelijke tegenspelers, maar ontvingen zij wel omvangrijke salarisverhogingen (Andreeva, 2013). Dit voorval vertoont gelijkenissen met de inhoud van de serie. Ook in dit onderzoek kwam naar voren dat er nog steeds gender verschillen zijn, maar tegelijkertijd werd deze ongelijkheid binnen de serie uitgedaagd, wat leidde tot meer emanciperende manieren van gender representatie. Hoewel verschillen tussen gender zowel op het gebied van salarissen als representaties nog steeds bestaan, is er bij *Criminal Minds* op beide vlakken vooruitgang te zien.

5.4 Beperkingen en vervolgonderzoek

De bevindingen van dit onderzoek zijn relevant voor zowel feministische studies als media studies, omdat diverse thema's met betrekking tot de representatie van femininiteit en masculiniteit in moderne media zijn geïdentificeerd die gebruikt kunnen worden voor (deductief) vervolgonderzoek. Binnen dit onderzoek zijn een aantal eerder aangetoonde stereotypen bevestigd, maar tegelijkertijd zijn er ook resultaten naar voren gekomen die voorgaande onderzoeken en theorieën tegenspreken. Deze tegenstellingen kunnen worden

verklaart door meerdere factoren, zoals de methode, de specifieke serie of de tijd waarin het onderzoek is gedaan. Dit onderzoek toont zodoende aan dat gender discourses binnen televisieseries onstabiel zijn, en eerdere onderzoeken niet altijd een adequaat beeld geven van huidige gender stereotypen. Er kan worden gesteld dat de theorie over gender discourses in televisieseries onvolledig is en verder onderzoek nodig is.

Het toepassen van een inductieve thematische analyse heeft het tevens mogelijk gemaakt dat nieuwe thema's toegevoegd kunnen worden aan onderzoek over gender constructies op televisie. Een belangrijk thema dat uit de analyse naar voren kwam is 'functioneren op het werk'. Binnen dit thema wordt aandacht besteed aan in hoeverre mannelijke en vrouwelijke karakters in staat zijn om hun werk succesvol uit te voeren. Het feit dat een vrouw in een werkrol wordt getoond vertelt ons namelijk weinig over de manier waarop zij functioneert binnen deze baan. Op het moment dat enkel vrouwelijke karakters worden afgebeeld die overweldigd en emotioneel zijn door hun werk, geeft dit het idee dat vrouwen niet geschikt zijn voor het werk. Het gevolg is dat de traditionele scheiding tussen de man op het werk en de vrouw in het huishouden wordt aangemoedigd en in stand wordt gehouden (Milestone & Meyer, 2012). Het tonen van succesvolle carrièrevrouwen kan echter bestaande gender discourses uitdagen en dit kan veranderingen in de maatschappij op het gebied van gender bewerkstelligen.

Daarnaast geeft dit onderzoek een aangrijpingspunt voor vervolgonderzoek door te tonen dat een inductieve thematische analyse een interessant middel kan zijn om gender verschillen te identificeren in gesproken tekst. Aangezien weinig onderzoeken een illustratie bieden van een inductieve thematische analyse op het gebied van televisie, kan dit onderzoek als voorbeeld dienen voor vervolgonderzoek.

De resultaten van dit onderzoek zijn moeilijk te generaliseren door de focus op een enkele crimeserie. Generalisatie van de resultaten kan op diverse manieren worden bevorderd. Hoewel het in dit onderzoek niet haalbaar was wegens een tijdslimiet, is het allereerst zeer interessant om een deductieve analyse uit te voeren van meerdere crimeseries, of series uit andere genres, aan de hand van de thema's die verkregen zijn in dit onderzoek. Dit kan aantonen of er sprake is van structureel gebruik van specifieke gender discourses binnen televisieseries.

Ten tweede is het aan te raden om meerdere seizoenen van *Criminal Minds* te analyseren, omdat een analyse van een karakter over een langere tijdspanne meer inzicht kan geven in de manier waarop een karakter veranderingen doormaakt op het gebied van femininiteit en masculiniteit. Tevens kan ervoor worden gekozen om niet alleen de

hoofdpersonages te onderzoeken, maar ook bijvoorbeeld daders, slachtoffers of andere agenten. Tenslotte heeft onderzoek naar crimeseries zich met name gericht op Amerikaanse producties. Het kan om deze reden leerzaam zijn om internationaal onderzoek te doen naar (crime)series die geproduceerd zijn in andere landen om te bekijken in hoeverre de representatie van gender verschilt per cultuur¹.

Binnen *cultural studies* wordt betoogd dat een mediatekst geen directe invloed heeft op de perceptie van een kijker. In de bovenstaande tekst werd al diverse malen gewezen op het actieve publiek die meerdere interpretaties uit een mediatekst kan halen, afhankelijk van sociale karakteristieken en de context waarin een serie wordt bekeken (Hall, 1997). Dit betekent dat het huidige onderzoek op zichzelf geen uitspraken kan doen over de opvattingen van kijkers over de representatie van femininiteit en masculiniteit in *Criminal Minds*. Het is om deze reden interessant om dit onderzoek aan te vullen met publieksonderzoek om erachter te komen of de bevindingen terug te vinden zijn in de betekenisgeving van kijkers. Het huidige onderzoek kan dan fungeren als eerste stap om meer inzicht te verkrijgen in de interactie tussen kijkers en mediateksten.

In vervolgonderzoek is het interessant om zowel de betekenisgeving van mannen als vrouwen te onderzoeken, om te ontdekken of er anders op de serie en de bijbehorende (counter)stereotypen wordt gereageerd. Belangrijke vragen hierbij zijn of de kijkers de geëncodeerde machtsrelaties in de serie herkennen en of ze deze overnemen in hun discourse. Door focusgroepen kan worden onderzocht hoe de representaties van femininiteit en masculiniteit geïnternaliseerd worden door kijkers. Interacties tussen geïnterviewden kunnen er voor zorgen dat kijkers door middel van reflecties bewuster worden van hun ervaringen met de serie. Hierdoor worden individuele reacties verdiept (Finch & Lewis, 2003). Het vaststellen van implicaties van stereotypen in *Criminal Minds* voor de kijkers was binnen dit onderzoek niet mogelijk, maar het is zeker een onderwerp open voor debat.

In het theoretisch kader is al kort ingegaan op intersectionaliteit, wat betekent dat meerdere assen van betekenisgeving elkaar construeren en werkzaam zijn (Wekker, 2007). In deze thesis is maar één categorie onderzocht, namelijk gender. Diverse nieuwe inzichten kunnen worden verkregen door gender in relatie met andere assen te bestuderen, zoals leeftijd, ras en klasse. King (2008) stelde in haar onderzoek naar politiefilms dat zwarte

¹ Zie Geert Hofstede voor meer informatie over femininiteit en masculiniteit in verschillende culturen. Bijvoorbeeld: Hofstede, G. (1998) *Masculinity and Femininity: The Taboo Dimension of National Cultures*. Thousand Oaks CA: Sage Publications Ltd.

vrouwen duidelijk zijn ondergepresenteerd. Ook oudere vrouwen worden in televisieprogramma's weinig getoond in vergelijking met oudere mannen (Hermes, 2007). DeTardo-Bora (2009) liet in haar analyse van crimeseries al zien dat mannen vaak ouder zijn in crimeseries. Het toevoegen van deze categorieën geeft de mogelijkheid om de huidige resultaten te verdiepen. Tevens geeft dit een completer beeld van stereotypen, omdat ook binnen de categorieën femininiteit en masculiniteit hiërarchie bestaat, en groepen worden buitengesloten.

Literatuurlijst

- About *Criminal Minds*. (n.d.). Geraadpleegd op http://www.cbs.com/shows/criminal_minds/about/
- Andreeva, N. (2013, 9 mei) 'Criminal Minds' stars close deals to return, series renewed for ninth season. *Deadline*. Geraadpleegd op <http://deadline.com/2013/05/criminal-minds-stars-close-deals-to-return-series-renewed-for-ninth-season-493096/>
- Armstrong, D., Gosling, A., Weinman, J., & Marteau, T. (1997). The place of inter-rater reliability in qualitative research: An empirical study. *Sociology*, 31(3), 597-606. doi:10.1177/0038038597031003015
- Attride-Stirling, J. (2001). Thematic networks: An analytic tool for qualitative research. *Qualitative Research*, 1(3), 385-405. doi:10.1177/146879410100100307
- Berg, B.L. (2001). *Qualitative research methods for the social sciences*. Boston: Allyn and Bacon.
- Boeije, H. (2010). Doing qualitative analysis. In H. Boeije (Red.), *Analysis in qualitative research* (pp.93-121). London: Sage Publications Ltd.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. doi:10.1191/1478088706qp063oa
- Brydum, S. (2013, 7 mei). Out actor Kirsten Vangsness willing to leave 'criminal minds' over sexist salary. *SheWired*. Geraadpleegd op <http://www.shewired.com>
- Buikema, R. (2007). De verbeelding als strijdtoneel: Sarah Baartman en de ethiek van representatie. In R. Buikema & I. van der Tuin (Red.), *Gender in media, kunst en cultuur* (pp. 78-93). Bussum: Uitgeverij Coutinho.
- Butler, J. (2006). *Gender trouble: Feminism and the subversion of identity*. New York, NY: Routledge.
- Casey, B., Casey, N., Calvert, B., French, L., & Lewis, J. (2008). *Television studies: The key concepts*. Abingdon: Routledge.
- Cavender, G., & Deutsch S.K. (2007). CSI and moral authority: The police and science. *Crime Media Culture*, 3(1), 67-81. doi:10.1177/1741659007074449
- Charlebois, J. (2011). *Geographies of femininities. Gender and the construction of hegemonic and oppositional femininities*. Lanham, MD: Lexington Books.
- Charlebois, J. (2012). *The Construction of masculinities and femininities in beverly hills, 90210*. Lanham, MD: University Press of America.

- Clark, D. (1990). Cagney & Lacey: Feminist strategies of detection. In M.E. Brown (Red.), *Television and women's culture: the politics of the popular* (pp. 117-133). London: Sage.
- Coello-Bannon, G., Messer, E., & Gordon, M. (Producers). (2005). *Criminal Minds*. New York, NY: Columbia Broadcasting System.
- Connell, R.W. (1987). *Gender and power: Society, the person and sexual politics*. Cambridge: Polity Press.
- Connell, R.W. (2005). *Masculinities: Second edition*. Berkeley, CA: University Of California Press.
- Connell, R.W., & Messerschmidt, J.W. (2005). Hegemonic masculinity: Rethinking the concept. *Gender & Society*, 19(6), 829-859. doi:10.1177/0891243205278639
- Cooke, L. (2008) The crime series. In G. Creeber (Red.), *The television genre book* (pp. 29-34). Basingstoke: Palgrave MacMillan.
- Criminal Minds*. (n.d.). *The Internet Movie Database*. Geraadpleegd 15 jan. 2014 op http://www.imdb.com/title/tt0452046/?ref_=ttep_ep_tt
- Criminal Minds*. (n.d.). *VeronicaTV*. Geraadpleegd op <http://www.veronicatv.nl/programmas/criminal-minds/>
- Criminal Minds* Season 4 Episode Guide. (n.d). Geraadpleegd op <http://www.tv.com/shows/criminal-minds/episodes/>
- D'Acci, J. (1994). *Defining women: Television and the case of Cagney & Lacey*. Chapel Hill: University of North Carolina Press.
- D'Acci, J. (2004). Television, representation and gender. In R.C. Allen & A. Hill (Red.), *The television studies reader* (pp. 373-388). London: Routledge.
- Davis, D.M. (1990). Portrayals of women in prime-time network television: Some demographic characteristics. *Sex Roles*, 23(5/6), 325-332. doi:10.1007/BF00290052
- DeTardo-Bora, K. (2009). Criminal justice "Hollywood style": How women in criminal justice professions are depicted in prime-time crime dramas. *Women & Criminal Justice*, 19, 153-168. doi:10.1080/08974450902791336
- Dines, G., & Lumez, J.M. (2003). A cultural studies approach to gender, race, and class in media. In G. Dines & J.M. Lumez (Red.), *Gender, race, and class in media: a text reader* (pp. 1-8). London: Sage Publications Ltd.
- Dobson, A.S. (2014). "Sexy" and "laddish" girls: Unpacking complicity between two cultural imaginations of young femininity. *Feminist Media Studies*, 14(2), 253-269, doi:10.1080/14680777.2012.713866

- Dominick, J.R. (1979). The portrayal of women in prime time, 1953-1977. *Sex Roles*, 5(4), 405-411. doi:10.1007/BF00287316
- Dutta, M.J. (2008). *Communicating health: a culture-centered approach*. Cambridge: Polity Press.
- Ezzy, D. (2002). *Qualitative analysis: practice and innovation*. London: Routledge.
- Feasey, R. (2008). *Masculinity and popular television*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Gauntlett, D. (2002). *Media, gender and identity: An introduction*. London: Routledge.
- Glascok, J. (2001). Gender roles on prime-time network television: Demographics and behaviors. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 45(4), 656-669. doi: 10.1207/s15506878jobem4504_7
- Gill, R. (2007). *Gender and the media*. Cambridge: Polity Press.
- Gordon, M. (Producer) (2005). *Criminal Minds*. New York, NY: CBS Studios.
- Gorman, B. (2008, 30 Sep.). Top CBS primetime shows, september 22-28. *Zap2it*. Geraadpleegd op <http://tvbythenumbers.zap2it.com>
- Gorman, B. (2010, 28 Apr.). Ladies night: Few broadcast primetime shows draw more men than women. *Zap2it*. Geraadpleegd op <http://tvbythenumbers.zap2it.com>
- Guest, G., MacQueen, K.M., & Namey, E.E. (2012). *Applied thematic analysis*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications Ltd.
- Gunter, B. (1995). *Television and gender representation*. London: John Libbey Publishing.
- Hall, S. (1997). *Representation: Cultural representations and signifying practices*. London: Sage Publications Ltd.
- Hall, S. (1999). Encoding, decoding. In S. During (Red.), *The cultural studies reader* (pp. 507-517). London: Routledge.
- Hall, S. (2003). The whites of their eyes: Racist ideologies and the media. In G. Dines & J.M. Lumez (Red.), *Gender, race, and class in media: a text-reader* (pp. 89-93). London: Sage Publications Ltd.
- Hartley, J. (2002). *Communication, cultural and media studies. The key concepts*. Routledge: London.
- Head, S.W. (1954). Content analysis of television drama programs. *The Quarterly of Film Radio and Television*, 9(2), 175-194. doi:10.1525/fq.1954.9.2.04a00080

- Hermes, J. (2007). Media representations of social structure: Gender. In E. Devereux (Red.), *Media studies. Key issues and debates* (pp. 191-210). London: Sage Publications Ltd.
- Hruschka, D.J., Schwartz, D., Cobb st. John, D., Picone-Decaro, E., Jenkins, R.A., & Carey, J.W. (2004). Reliability in coding open-ended data: Lessons learned from HIV behavioral research. *Field Methods*, 16(3), 307-331. doi: 10.1177/1525822X04266540
- Hsieh, H., & Shannon, S. (2005). Three approaches to qualitative content analysis. *Qualitative Health Research*, 15(9), 1277-1288. doi:10.1177/1049732305276687
- Joffe, H. (2012). Thematic analysis. In D. Harper & A.R. Thompson (Red.), *Qualitative research methods in mental health and psychotherapy: a guide for students and practitioners* (pp.209-223). Chichester: Wiley-Blackwell.
- Joffe, H., & Yardley, H. (2004). Content and thematic analysis. In D.F. Marks & L. Yardley (Red.), *Research methods for clinical and health psychology* (pp. 56-68). London: Sage Publications Ltd.
- Kaplan, E.A. (1983). *Women and film: both sides of the camera*. New York, NY: Methuen.
- Kennedy, E. (2007). Watching the game: Theorising masculinities in the context of mediated tennis. In C. Carmichael Aitchison (Red.), *Sport and gender identities: masculinities, femininities and sexualities* (pp. 22-34). Abingdon, OX: Routledge.
- Kellner, D. (2003). Cultural studies, multiculturalism, and media culture. In G. Dines & J.M. Lumez (Red.), *Gender, race, and class in media: a text-reader* (pp. 9-20). London: Sage Publications Ltd.
- King, N. (2008). Generic womanhood: Gendered depictions in cop action cinema. *Gender & Society*, 22, 238-260. doi:10.1177/0891243207310715
- Lauzen, M.M. (2008). *Boxed in: Women on screen and behind the scenes in the 2007–08 prime-time season*. Geraadpleegd op Center for the Study of Women in Television & Film website: <http://womenintvfilm.sdsu.edu/files/Boxed%20In%202007-08%20Report.pdf>
- Lauzen, M.M. (2011). *Boxed in: Women on screen and behind the scenes in the 2010–11 prime-time season*. Geraadpleegd op Center for the Study of Women in Television & Film website: http://womenintvfilm.sdsu.edu/files/2010-2011_Boxed_In_Exec_Summ.pdf

- Lauzen, M.M. (2013). *Boxed in: Employment of behind-the-scenes and on-screen women in 2012-13 prime-time television*. Geraadpleegd op Center for the Study of Women in Television & Film website: http://womenintvfilm.sdsu.edu/files/2012-13_Boxed_In_Report.pdf
- Lauzen, M.M. (2014). *The celluloid ceiling: Behind-the-Scenes employment of women on the top 250 films of 2013*. Geraadpleegd op Center for the Study of Women in Television & Film website: http://womenintvfilm.sdsu.edu/files/2013_Celluloid_Ceiling_Report.pdf
- Lauzen, M.M., & Dozier, D.M. (1999a). Making a difference in prime time: Women on screen and behind the scenes in the 1995–96 television season. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 43(1), 1-19, doi:10.1080/08838159909364471
- Lauzen, M.M., & Dozier, D.M. (1999b). The role of women on screen and behind the scenes in the television and film industries: Review of a program of research. *Journal of Communication Inquiry*, 23(4), 355-373. doi: 10.1177/0196859999023004004
- Lauzen, M.M., Dozier, D.M., & Horan, N. (2008). Constructing gender stereotypes through social roles in prime-time television. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 52(2), 200-214. doi:10.1080/08838150801991971
- Lull, J. (2003). Hegemony. In G. Dines & J.M. Lumez (Red.), *Gender, race, and class in media: A text-reader* (pp. 61-66). London: Sage Publications Ltd.
- MacKinnon, K. (2003) *Representing men: Maleness and masculinity in the media*. London: Arnold.
- Martin, S.E., & Jurik, N.C. (2007). *Doing justice, doing gender: Women in legal and criminal justice occupations, second edition*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.
- Messerschmidt, J.W. (2011). The struggle for heterofeminine recognition: Bullying, embodiment, and reactive sexual offending by adolescent girls. *Feminist Criminology*, 6(3), 203-233. doi:10.1177/1557085111408062
- Meyer, E.J. (2007). Masculinities on The O.C.: A critical analysis of representations of gender. In D. Macedo & S.R. Steinberg (Red.), *Media literacy: A reader* (pp. 454-462). New York, NY: Peter Lang Publishing Inc.
- Milestone, K., & Meyer, A. (2012). *Gender & popular culture*. Cambridge: Polity Press.

- Moore: I begged not be tough guy. (2013, 9 Mei). *Independent Woman*.
Geraadpleegd op <http://www.independent.ie/woman/celeb-news/moore-i-begged-not-be-tough-guy-29253986.html>
- Reiher, A. (2013, 6 Mei). 'Criminal Minds' season 9: Kirsten Vangsness and A.J. Cook reportedly turn down offers, unhappy with female cast treatment [Web log post].
Geraadpleegd op <http://www.zap2it.com>
- Roman, N. (2013, 7 Mei). 'Criminal Minds' actresses turn down offer for season 9, seek genderparity. *Rickey*. Geraadpleegd op <http://www.rickey.org/criminal-minds-actresses-turn-down-offer-for-season-9-seek-gender-parity/213411/>
- Schippers, M. (2007). Recovering the feminine other: Masculinity, femininity, and gender hegemony. *Theory and Society*, 36(1), 85-102. doi:10.1007/s11186007-9022-4
- Schreier, M. (2012). *Qualitative content analysis in practice*. London: Sage Publications Ltd.
- Schneider, M. (2013, 10 juni). America's most watched: The top 25 shows of the 2012-2013 tv season. *TV Guide*. Geraadpleegd op <http://www.tvguide.com/news/most-watched-tv-shows-top-25-2012-2013-1066503.aspx>
- Signorielli, N. (1989). Television and conceptions about sex roles: Maintaining conventionality and the status quo. *Sex Roles*, 21, 337-356. doi:10.1007/BF00289596
- Smith, S. L. (2009, Mei). *The Portrayals of women, minorities, and work in primetime television*. Paper presented at the annual meeting of the International Communication Association, Marriott, Chicago, IL.
- Smith, S., Choueiti, M., Prescott, A., & Pieper, K. (2012). *Gender roles and occupations: A look at character attributes & job-related aspirations in film & television*.
Geraadpleegd op Geena Davis Institute on Gender and Media website:
<http://seejane.org/wp-content/uploads/full-study-gender-roles-and-occupations-v2.pdf>
- Turow, J. (1974). Advising and ordering: Daytime, prime time. *Journal of Communication*, 24(2), 138-141. doi:10.1111/j.1460-2466.1974.tb00379.x
- Van Damme, E. (2010). Gender and sexual scripts in popular us teen series: A study on the gendered discourses in One Tree Hill and Gossip Girl. *Catalan Journal of Communication & Cultural Studies*, 2(1), 77-92. doi:10.1386/cjcs.2.1.77_1

- Van Sterkenburg, J., Knoppers, A., & De Leeuw, S. (2010). Race, ethnicity, and content analysis of the sports media: A critical reflection. *Media Culture Society*, 32, 819-839. doi:10.1177/0163443710373955
- Webb, J. (2009). *Understanding representation*. London: Sage Publications Ltd.
- Wekker, G. (2007). Disciplinariteit als strijdtoneel: Gloria Anzaldúa en interdisciplinariteit. In R. Buikema & I. van der Tuin (Red.), *Gender in media, kunst en cultuur* (pp. 61-77). Bussum: Uitgeverij Coutinho.